Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України № 69 (1069) ♦ Четвер, 13 квітня 1995 року ♦ Ціна договірна

Закон про владу має бути. Продуманим.

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 12 квітня

Розпочалося слухання проекту одного з найважливіших законів — про державну владу й місцеве самоврядування. Гостями ВР були Президент України Л.Кучма, виконувач обов'язків Прем'єр-міністра Є. Марчук, інші представники виконавчої влади.

Після доповіді голови узгоджувальної комісії В.Дурдинця, здавалося, обговорення піде спокійно й розважливо. Але сталося непередбачене.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОБІЙДЕМОСЯ БЕЗ «БЕРЛІНСЬКИХ СТІН»

«У Нідерландів дещо інші проблеми, ніж у України, але це не перешкода для розвитку ділових партнерських відносин між нашими країнами. «Холодна війна» скінчилася, і ми повинні торгувати з усім світом, налагоджувати всебічне співробітництво, у тому числі і в військовій галузі», — сказав Президент України Л.Кучма. Він прийняв міністра оборони Королівства Нідерландів Йоріса Фоорхуве, який перебуває у Києві з офіційним візитом. Глава держави зазначив зростаюче прагнення світового співтовариства звільнитися від проблем, що лишилися після періоду «холодної війни», позитивну роль, яку відіграють у зміцненні міждержавних контактів двосторонні зустрічі. «Я був радий зруйнуванню Берлінської стіни, — заявив він. — І дай нам Бог, не побудувати нову». Під час розмови були обговорені питання зміцнення стабільності та безпеки у Європі, участі України в програмі «Партнерство заради миру», перспективи українсько-нідерландського співробітництва.

Естафета Перемоги – естафета пам'яті

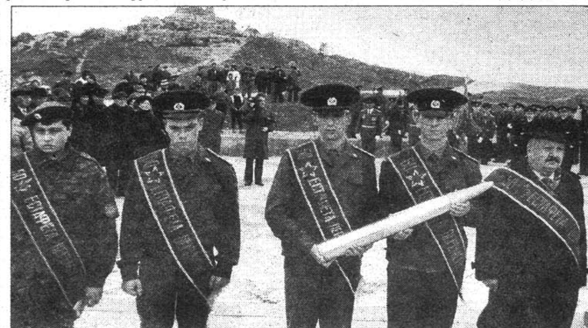

Керч. 8 квітня, напередодні 51-ї роковини звільнення міста-героя прикордонні війська України прийняли естафету Перемоги від Федеральної прикордонної служби Росії. Естафету символізують артилерійські снаряди, котрі прикордонники СНД почали передавати у трьох напрямах — із Мурманська, Бухти Провидіння й Душанбе, щоб вони обійшли весь зовнішній кордон колишнього Союзу і повернулись до Росії.

До України артилерійський снаряд доставлено паромом «Ейск» із Новоросійська. На легендарній горі Мітрідат естафету Перемоги прийняла група вояків Кримського прикордонного загону на чолі з капітаном Андрієм Борисовичем Голубом. Біля обеліску Слави відбувся мітинг дружби як данина пам'яті прикордонникам, які першими прийняли на себе удар ворога, як данина подвигу, мужності, героїзму.

До 15 квітня естафета пройде по Україні через Севастополь, Одесу, потрапить до Молдови, Білорусі й до 28 травня прибуде до Москви. Тут відбудеться закладення пам'ятника героям-прикордонникам, полеглим у роки Великої Вітчизняної війни.

Фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

Привітання Президента

Шановні друзі!

Пройшовши тисячі кілометрів по містах і селах уздовж кордонів Співдружності Незалежних Держав, народи яких відстояли честь і свободу в боротьбі з фашизмом, на землю України прибула Естафета Перемоги, присвячена 50-річчю цієї знаменної дати.

Щиро вітаю учасників Естафети Перемоги, ветеранів Прикордонних військ, усіх, хто пройшов важкими дорогами випробувань війною. Народ України пишається високим патріотизмом, незламною мужністю солдатів кордону, їх легендарними подвигами в ім'я Вітчизни.

Користуючись нагодою, звертаюсь до сучасних поколінь воїнів-прикордонників. Ви — спадкоємці бойової слави дідів, батьків та старших братів, продовжувачі славних прикордонних традицій. Бойова слава зобов'язує кожного з вас усвідомлювати виключну відповідальність за надійну охорону державного кордону нашої держави, невтомно вдосконалювати бойову виучку, зміцнювати військову дисципліну, кожний свій крок і вчинок визначати мірою його відповідальності державним інтересам.

Міцного здоров'я, щастя Вам і Вашим сім'ям!

З повагою

Президент України
Леонід КУЧМА.

Крим: перспективи соціально-економічного розвитку

Упродовж трьох днів, з 10 по 12 квітня, в Автономній Республіці Крим перебувала робоча група уряду України, очолювана міністром Кабінету міністрів Валерієм Пустовойтенком. До її складу входили 29 керівників і спеціалістів провідних міністерств та відомств нашої держави. Мета групи — сприяння стабілізації соціально-економічної ситуації на півострові. Причому, якщо попередні робочі групи Кабінету міністрів розв'язували в Криму поточні проблеми, то нинішня — з'ясовувала перспективи розвитку економіки автономної республіки і необхідність фінансування нашою державою особливо важливих сфер.

(Закінчення на 2-й стор.).

Дорога до зірок починається в... Одесі

Більше десятка країн, серед яких Росія, США, Японія, Саудівська Аравія, підписали угоди з одеським конструкторським бюро «Космос» на участь у створенні розробленого ним унікального космічного корабля, головне призначення якого — транспортування рідкісних металів та іншої сировини з астероїдів на Землю. Партнери вважають, що корабель може бути збудований уже в 1998 році. За дві доби, розраховують розробники, він зможе досягати астероїдів, віддалених від Землі на 18 мільйонів кілометрів, і доставляти звідти землянам мільйони тонн вантажів.

Канцлер уже вирішив, Президент вагається

Під час перебування у Кабардино-Балкарії Президент РФ Б. Єльцин повідомив журналістів про свою телефонну розмову з Канцлером ФРН Г. Колем. На відміну від глав держав колишньої антигітлерівської коаліції Г. Коль не буде присутній на параді Перемоги у Москві 9 травня. «У Гельмута Коля є певні проблеми, які ми можемо зрозуміти. Адже наші держави воювали одна з одною. У зв'язку з цим Канцлерові ФРН не дуже зручно бути присутнім на параді Перемоги», — заявив Б. Єльцин. У столиці РФ Г. Коль покладе вінок до Могили Невідомого солдата, відвідає підмосковний цвинтар, де поховано німецьких солдатів. Що ж до перспектив власної діяльності, то Б. Єльцин був обережним у прогнозах: «Рішення балотуватися на президентських виборах я ще не прийняв».

Загальні збори Національної Академії наук

відбулися вчора. В їх роботі взяв участь Президент України Леонід Кучма. З доповіддю «Про основні підсумки діяльності Національної Академії наук України у 1994 році та напрями її роботи в сучасних умовах» до присутніх звернувся президент НАН України Борис Патон.

Перед присутніми виступив Президент України Леонід Кучма.

В обговоренні, в якому взяли участь провідні науковці нашої держави, прозвучала спільна думка про необхідність активної участі українських вчених у житті країни, сприянні її виходу з економічної кризи.

Після закінчення зборів було вручено дипломи лауреатам премій імені видатних учених України.

Матеріал про цю подію читайте в наступних номерах газети.

Офіційно

Указ Президента України

Про Київський політехнічний інститут

Ураховуючи велику організаторську роль Київського політехнічного інституту в підготовці інженерних і наукових кадрів, його високий інтелектуальний потенціал та у зв'язку зі 100-літтям з часу заснування **постановляю:**

1. Надати Київському політехнічному інституту статус національного самоврядного (автономного) державного вищого навчального закладу, який здійснює діяльність відповідно до свого Статусу, що реєструється Міністерством освіти України, та іменувати його надалі «Національний технічний університет України».

2. Органам державної виконавчої влади не передавати закріплене за Національним технічним університетом України майно, що перебуває у загальнодержавній власності, будь-яким органам, підприємствам, установам, організаціям або іншим навчальним закладам.

Установити, що Національний технічний університет України для виконання статутних завдань використовує закріплене за ним майно з освітньою та науковою метою без зміни форми власності цього майна і утримує його за рахунок виділених для цього коштів.

3. Рекомендувати місцевим Радам не вилучати земельні ділянки для державних і громадських потреб з земель, наданих у користування Національному технічному університету України.

4. Кабінету Міністрів України здійснити заходи, пов'язані з відзначенням 100-ліття заснування Національного технічного університету України.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 8 квітня 1995 року.

Постанова Верховної Ради України

Про позбавлення громадянина Російської Федерації ЛИСЕНКА М. М. права в'їзду на територію України

У зв'язку з фактом наруги над Державним прапором України, вчиненим депутатом Державної Думи Російської Федерації Лисенком М. М., Верховна Рада України **постановляє:**

Позбавити громадянина Російської Федерації Лисенка М. М. права в'їзду на територію України безстроково.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 6 квітня 1995 року

Постанова Верховної Ради України

Про порушення народними депутатами України Вітовичем О. В. і Тимою Ю. К. Регламенту Верховної Ради України

Розглянувши висновок Комісії Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Засудити дії народних депутатів України Вітовича О. В. і Тими Ю. К., які під час пленарного засідання Верховної Ради України 6 квітня 1995 року вчинили глумління над прапором іноземної держави.

2. За вчинення дій, несумісних з правилами депутатської етики, оголосити народним депутатам України Вітовичу О. В. і Тимі Ю. К. сувору догану з наступним повідомленням в газеті «Голос України».

3. Доручити Міністерству юстиції України і Генеральному прокурору України дати правову оцінку відповідності дій УНА-УНСО вимогам Закону України «Про об'єднання громадян».

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 6 квітня 1995 року

І знов указ нам не указ?

Ще навесні минулого року Радою Європи було рекомендовано всім європейським державам відзначити 1995-й як рік збереження природи.

Україна в цьому плані, на превеликий жаль, посідає одне з самих останніх місць серед держав СНД, не кажучи вже про європейські. Дотого ж ще у 1990 році Верховна Рада України оголосила територію нашої країни «зоною екологічного лиха».

Але знову ж таки, на превеликий жаль, ми вже вкотре «пасемо задніх». Лише 15 лютого цього року було видано Указ Президента України за №119/95 щодо утворення на чолі з віце-прем'єр-міністром України І. Курасом Національного оргкомітету (НОК) та забезпечення ним розробки реалізації комплексу різних заходів. Однак НОК досі не провів навіть першого установчого засідання. Як повідомив відповідальний секретар НОК В'ячеслав Олещенко, досить складно забезпечити присутність на засіданні віце-прем'єр-міністра І.Кураса та міністра Мінприроди Ю.Костенка. А чверть європейського року збереження природи вже спливла... То що ж, знову буде «маємо те, що маємо»?

Юрій ПИСАРЕНКО,
учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Парламентська хроніка

Процес іде: приватизації чи «прихватизації»?

Денне і вечірнє засідання 11 квітня

СЕМЕРО одного не чекають, а тим паче — не б'ють. Чи не на цю народну заповідь сподівався голова правління Фонду державного майна України Юрій Єхануров, поставши перед парламентом із звітом своєї організації. Адже було зрозуміло, що негативні тенденції у приватизаційному процесі, особливо так звана «прихватизація», важким каменем ляже на імідж фонду і відповідно відгукнеться в сесійному залі. Так воно загалом і сталося.

Фонд держмайна звинувачено у відсутності єдиного механізму приватизації, й особливо належного контролю за ефективним використанням державного майна. Хоча, як згодом скаже народний депутат із Запорізької області Л. Анісімов, Держкоммайно і його політика — це вже наслідок, а причини — у розвалі СРСР і т. ін.

Схоже, зважаючи на політичні погляди на приватизацію як явище правого й лівого крил парламенту виходили й автори державної програми, яку цього дня було винесено на розгляд парламенту. Працюючи над нею, як кажуть, дмухали на холодне. У своїй доповіді-представленні президентсько-урядового проекту Державної програми приватизації Юрій Єхануров одразу застеріг, що структурно проект програми практично не відрізняється від минулорічної. Назвав і позитивні, на його думку, особливості — уточнено пріоритети і спрощено механізм приватизації, передбачено спрямування виручених коштів головно до місцевих бюджетів, зроблено жорсткішими умови участі в приватизації іноземних інвесторів.

І все ж навіть ця обережність не могла врятувати проект від критики. Члени комуністичної й соціалістичної фракцій не згодні з самою суттю процесу, який відбувається нині. В. Марченко: не голосуватиму за програму, бо вона основана не на чинних в Україні законах, а на указах Президента. Н. Вітренко: проект передбачає політичний ефект внаслідок спрощеного процесу приватизації, підлаштування під вимоги Міжнародного валютного фонду... Є. Смірнов з Вінниччини: приватизацію припинити, а частину приватизованих об'єктів націоналізувати.

М'яко кажучи, захоплення проектом не висловили й представники фракції Руху. В. Ковтунець назвав її популістською і такою, що, по-суті, передбачає... колективізацію держмайна. Але він, як і його однодумці, за те, щоб проект підтримати, бо це, мовляв, найоптимальніший варіант, який може підтримати ця Верховна Рада.

Депутат В. Гуров від МДГ закликав критикувати не когось, а насамперед себе самих за те, що вісім місяців тому зупинили приватизаційний процес, а відповідної законодавчої бази для його поліпшення й досі не напрацювали. Від імені «Реформ» І. Квятковський висловився так: якщо програми приватизації і не буде прийнято, то все одно приватизаційний процес триватиме, отже, треба опрацьовувати й приймати. А Олександра Кужель була ще одвертіша: якщо програму не буде прийнято, то держмайно різними шляхами — через банкрутство, санацію тощо плистиме до чужих рук, але тоді вже трудові колективи залишаться з нічим.

Отже сформувалося дві пропозиції, перша — проект прийняти в першому читанні й доопрацювати, друга — відхилити. Однак кількаразові голосування, у тому числі й поіменні, нічого не дали. Згідно з регламентом, документ знову опрацьовуватимуть фахівці.

Цього ж дня народні депутати припинили повноваження декотрих суддів Верховних судів України й Кримської автономії, деяких обласних і міських судів, а натомість обрали інших. Верховна Рада розглянула також й інші поточні питання.

Анатолій БЕНЬ.

Закон про владу має бути. Продуманим

(Початок на 1-й стор.).

Під час виступу голови Комісії з питань державного будівництва, діяльності Рад, самоврядування О.Стешенка, в залі здійнялася буря. Сприйнявши слова голови комісії як образу, Президент України піднявся з місця. За ним піднялися гості, що сиділи в урядовій ложі, й покинули зал засідань. Частина депутатів теж покинула свої місця й блокувала трибуну.

Голова ВР змушений був оголосити перерву.

Після неї розпочалося друге політичне дійство. Хоча О.Мороз і назвав виступ О.Стешенка провокаційним, вибачився за цей виступ перед Президентом, представників опозиції це не заспокоїло.

Непогано було б нашим обранцям краще контролювати себе. А то кажуть «на нас Європа дивиться» і при цьому галасують. Мабуть, щоб та Європа не тільки побачила, й почула, які ми є.

Ясність вніс виступ Голови Верховної Ради О.Мороза, суть якого така: Закон про владу приймати треба. Але продумано, постатейно, поважаючи Конституцію.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11 квітня відбулося чергове засідання Комісії Верховної Ради України з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування. Докладно обговорено проекти законів України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні» та «Про зміни у застосуванні окремих положень Конституції (Основного Закону) України».

Розглянувши підготовлений Узгоджувальною комісією Верховної Ради України для подання на розгляд Верховної Ради у другому читанні проект Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні», Комісія відзначила, що більшість положень законопроекту суперечить основним принципам Конституції України. Ним значною мірою обмежуються повноваження, які нині має Верховна Рада України. Зокрема, у питаннях визначення основних напрямів внутрішньої і зовнішньої політики держави, здійсненні кадрової політики, контрольних функцій тощо. Повноваження найбільш масових представницьких органів народу — місцевих Рад народних депутатів в основному зводяться до вирішення питань суто місцевого значення. Не визначено також статусу обласних і районних Рад. З іншого боку, відповідно до законопроекту, невиправдано широкими повноваженнями наділяються Президент України та створювані на місцях неконституційні президентські структури. Як підсумок, проектом Закону (ст.56) пропонується припинити дію положень чинного законодавства, в тому числі і Конституції України, які суперечать нормам цього Закону.

Констатувалося, що при доопрацюванні законопроекту Узгоджувальною комісією практично не були враховані пропозиції і зауваження народних депутатів України, які входять до складу Комісії з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування.

Що стосується проекту Закону України «Про зміни у застосуванні окремих положень Конституції (Основного Закону) України», підкреслювалось на засіданні, то в ньому йдеться не про зміни у застосуванні, а про скасування її основоположних норм, а саме, принципу народовладдя як основного конституційного принципу.

У прийнятому рішенні Комісія відзначила, що підготовлений до розгляду Верховною Радою України у другому читанні проект Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні» та проект Закону України «Про зміни у застосуванні окремих положень Конституції (Основного Закону) України» в редакції, запропонованій Узгоджувальною комісією, є неприйнятними.

Тому вирішено вийти з пропозицією до Верховної Ради України про необхідність істотного доопрацювання в комісіях Верховної Ради проекту Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні» та відповідного законопроекту щодо внесення змін до Конституції України, а також порушити перед Верховною Радою України питання про необхідність розгляду найближчим часом поданого Комісією 24 листопада 1994 року проекту Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів» у другому читанні.

На засіданні Комісії розглянуто також питання про внесення змін і доповнень до Закону України «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад», про проект постанови Верховної Ради України «Про заснування ордена Богдана Хмельницького».

З цих питань прийнято відповідні рішення.

Прес-служба Верховної Ради України — Укрінформ.

Крим: перспективи соціально-економічного розвитку

(Початок на 1-й стор.).

Робоча група разом з членами уряду автономії побувала на феодосійському заводі «Море», керченському суднобудівному заводі «Затока», у місцях будівництва селищ для кримських татар та інших депортованих народів. Розв'язано цілу низку проблем, зокрема, будівництво Керченського тролейбусного депо, спорудження водоводів, газопроводу, розвитку паливно- енергетичного комплексу, поділу власності Автономної Республіки Крим на загальнодержавну і кримську, а також питання підготовки до наступного курортного сезону. У Чорноморському районі Україна фінансуватиме будівництво газоконденсатного заводу, видобуток нафти і газу на морських свердловинах.

Разом з робочою групою уряду на півострові перебували народні депутати України Юрій Кармазін, Антон Коропенко і Дмитро Степанюк. Вони зустрічалися із заступником Голови ВР Криму віце-адміралом Олександром Фроловим, депутатами кримського парламенту, лідерами політичних партій. Ю. Кармазін у розмові з журналістами сказав, що завдання парламентаріїв — перевірити і доповісти ВР України, як виконуються постанови вищого законодавчого органу в Криму. «Більшість фракцій і комісій парламенту України позитивно оцінює рішення Президента України щодо підпорядкування уряду автономії Кабінетові міністрів і не ставлять під сумнів легітимність його Указу», — підкреслив Ю. Кармазін.

Олександр ПІЛАТ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» з дня його опублікування.

2. Доручити Кабінету Міністрів України:

разом з комісіями Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки і з питань Чорнобильської катастрофи протягом 1995 року підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про радіаційну безпеку та радіаційний захист;

разом з Комісією Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки протягом 1995-1996 рр. підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України проекти законодавчих актів про цивільно-правову відповідальність за ядерну шкоду, про експорт та імпорт ядерних установок, обладнання, технологій, ядерних матеріалів, спеціальних неядерних матеріалів та послуг, про безпечне транспортування радіоактивних речовин, про дозвільну діяльність при використанні джерел іонізуючого випромінювання, про фізичний захист ядерного матеріалу, ядерних установок і радіоактивних відходів, про видобування і використання уранових руд;

до 1 травня 1995 року підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із Законом України «Про використання ядерної енергії і радіаційну безпеку»;

до 1 червня 1995 року визначити за погодженням з місцевими органами державної влади і самоврядування території навколо АЕС, підприємств по видобуванню уранових руд, підприємств атомної промисловості та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, на які поширюються заходи соціально-економічної заінтересованості населення, і встановити види, обсяги, конкретні джерела фінансування та порядок надання компенсацій ризику;

до 1 серпня 1995 року прийняти нормативні акти, що випливають із Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», віднесені Законом до компетенції Кабінету Міністрів України;

до 1 грудня 1995 року привести рішення Кабінету Міністрів України у відповідність з цим Законом і забезпечити внесення відповідних змін до нормативних актів міністерств та відомств України.

3. Встановити, що до приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» чинні акти законодавства України застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комісію Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ,
8 лютого 1995 року.

Цей Закон є основоположним у ядерному законодавстві України. Він встановлює пріоритет безпеки людини та навколишнього природного середовища, права і обов'язки громадян у сфері використання ядерної енергії, регулює діяльність, пов'язану з використанням ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання, встановлює також правові основи міжнародних зобов'язань України щодо використання ядерної енергії.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та визначення

У цьому Законі наведені нижче терміни та визначення вживаються у такому значенні:

використання ядерної енергії — це сукупність видів діяльності, пов'язаних з використанням ядерних технологій, ядерних матеріалів, джерел іонізуючого випромінювання у науці, виробництві, медицині та інших галузях, а також видобуванням уранових руд та поводженням з радіоактивними відходами;

вихідний матеріал — уран, який містить ізотопи у тому співвідношенні, в якому вони є у природному урані; уран, збіднений на ізотопи 235; торій; будь-яка із зазначених речовин у формі металу, сплаву, хімічної сполуки або концентрату; будь-який інший матеріал, що містить одну або декілька із зазначених речовин у концентрації, встановленій нормами, правилами та стандартами з безпеки;

джерело іонізуючого випромінювання — фізичний об'єкт, крім ядерних установок, що містить радіоактивну речовину, або технічний пристрій, який створює або за певних умов може створювати іонізуюче випромінювання;

забезпечення якості — комплекс заходів, що плануються та систематично реалізуються з метою досягнення впевненості в тому, що здійснювані види діяльності відповідають вимогам норм, правил та стандартів з безпеки;

захоронення радіоактивних відходів — розміщення радіоактивних відходів в об'єкті, призначеному для поводження з радіоактивними відходами, без наміру їх подальшого використання;

об'єкт, призначений для поводження з радіоактивними відходами, — споруда, приміщення або обладнання, призначені для збирання, перевезення, переробки, зберігання або захоронення радіоактивних відходів;

перевезення — діяльність, пов'язана з переміщенням речовин, зокрема обслуговування пакувальних комплектів, підготовка, відправлення, транспортування, транзитне зберігання, приймання упаковок в пункті призначення тощо;

поводження з радіоактивними відходами — діяльність, пов'язана із збиранням, переробкою, перевезенням, зберіганням та захороненням радіоактивних відходів;

радіаційна безпека — дотримання допустимих меж радіаційного впливу на персонал, населення та навколишнє природне середовище, встановлених нормами, правилами та стандартами з безпеки;

радіаційна аварія (аварія) — подія, внаслідок якої втрачено контроль над ядерною установкою, джерелом іонізуючого випромінювання, і яка призводить або може призвести до радіаційного впливу на людей та навколишнє природне середовище, що перевищує допустимі межі, встановлені нормами, правилами і стандартами з безпеки;

радіаційний захист — сукупність радіаційно-гігієнічних, проектно-конструкторських, технічних та організаційних заходів, спрямованих на забезпечення радіаційної безпеки;

радіоактивні відходи — матеріальні об'єкти та субстанції, яктивність радіонуклідів або радіоактивне забруднення яких перевищує межі, встановлені діючими нормами, за умов, що використання цих об'єктів та субстанцій не передбачається;

спеціальний розщеплювальний матеріал — плутоній-239; уран-233; уран, збагачений ізотопами 235 і 233; будь-який матеріал, що містить одну або декілька із зазначених речовин;

спеціалізоване підприємство по поводженню з радіоактивними відходами — підприємство (об'єднання), яке здійснює на основі ліцензії збирання радіоактивних відходів, їх переробку, перевезення, зберігання та (або) захоронення;

ядерна безпека — дотримання норм, правил, стандартів та умов використання ядерних матеріалів, що забезпечують радіаційну безпеку;

ядерні установки — об'єкти по виробництву ядерного палива, ядерні реактори, які включають критичні та підкритичні збірки; дослідницькі реактори; атомні електростанції; підприємства і установки по збагаченню та переробці палива, а також сховища відпрацьованого палива;

ядерний інцидент — будь-яка подія або ряд подій одного й того ж походження, що завдають ядерної шкоди;

ядерний матеріал — будь-який вихідний або спеціальний розщеплювальний матеріал;

ядерна шкода — втрата життя, будь-які ушкодження, завдані здоров'ю людини, або будь-яка втрата майна або шкода, заподіяна майну, або будь-яка інша втрата або шкода, що є результатом небезпечних властивостей ядерного матеріалу на ядерній установці або ядерного матеріалу, який надходить з ядерної установки чи надсилається до неї, крім шкоди, заподіяної самій установці або транспортному засобу, яким здійснювалося перевезення.

Стаття 2. Ядерне законодавство

Відносини у сфері використання ядерної енергії регулюються цим Законом та іншими актами законодавства України.

Стаття 3. Завдання ядерного законодавства

Основними завданнями ядерного законодавства є:

правове регулювання суспільних відносин під час здійснення всіх видів діяльності у сфері використання ядерної енергії;

створення правових засад системи управління у сфері використання ядерної енергії і системи регулювання безпеки під час використання ядерної енергії;

встановлення прав, обов'язків і відповідальності органів державної влади, підприємств, установ і організацій, посадових осіб і персоналу, а також громадян стосовно їх діяльності, пов'язаної з використанням ядерної енергії;

визначення основних принципів радіаційного захисту людей та навколишнього природного середовища;

забезпечення участі громадян та їх об'єднань у формуванні державної політики у сфері використання ядерної енергії;

сприяння подальшому зміцненню міжнародного режиму безпечного використання ядерної енергії.

Стаття 4. Основні принципи радіаційного захисту

Радіаційний захист під час використання ядерної енергії базується на таких основних принципах:

не може бути дозволена жодна діяльність, пов'язана з іонізуючим випромінюванням, якщо кінцева вигода від такої діяльності не перевищує заподіяної нею шкоди;

величина індивідуальних доз, кількість осіб, які опромінюються, та ймовірність опромінення від будь-якого з видів іонізуючого випромінювання повинні бути найнижчими з тих, що можна практично досягти, враховуючи економічні і соціальні фактори;

опромінення окремих осіб від усіх джерел та видів діяльності у підсумку не повинно перевищувати встановлених дозових меж.

Стаття 5. Основні принципи державної політики у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту

Основними принципами державної політики у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту є:

пріоритет захисту людини та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання;

забезпечення безпеки при використанні ядерної енергії;

відкритість і доступність інформації, пов'язаної з використанням ядерної енергії;

забезпечення відшкодування шкоди, зумовленої радіаційним впливом, а також соціально-економічної компенсації додаткових факторів ризику для персоналу ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання та для громадян, які проживають чи працюють у районах розташування ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

забезпечення заходів щодо соціально-економічної заінтересованості місцевих органів державної влади та самоврядування, на території яких розташовані ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами;

встановлення відповідальності за порушення правового режиму безпеки у сфері використання ядерної енергії;

розмежування функцій державного управління у сфері використання ядерної енергії і державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки;

розмежування функцій державного управління у сфері використання ядерної енергії і безпосередньої господарчої діяльності щодо використання ядерної енергії;

розподіл обов'язків, прав та відповідальності між усіма суб'єктами правовідносин у сфері використання ядерної енергії;

нормування, ліцензування та нагляд у сфері використання ядерної енергії;

створення правового та фінансового механізму відповідальності експлуатуючої організації перед громадянами та суб'єктами господарювання за заподіяну ядерну шкоду;

створення правового та фінансового механізму відповідальності ліцензіата перед громадянами та суб'єктами господарювання за заподіяну шкоду в разі радіаційної аварії;

захоронення та довгострокове зберігання радіоактивних відходів здійснюється за рахунок виробників відходів;

участь громадян та їх об'єднань у формуванні державної політики у сфері використання ядерної енергії;

заборона будь-якої діяльності, пов'язаної з іонізуючим випромінюванням, якщо перевага від такої діяльності менша, ніж можлива заподіяна нею шкода;

дотримання дозових меж впливу на персонал і населення, встановлених нормами, правилами та стандартами з ядерної та радіаційної безпеки;

встановлення найнижчих показників величини індивідуальних доз, кількості осіб, що опромінюються, ймовірності опромінення від будь-якого конкретного джерела іонізуючого випромінювання за нормами, правилами і стандартами з радіаційної безпеки з урахуванням економічних і соціальних умов держави;

виконання міжнародних договорів, розвиток міжнародного співробітництва у сфері використання ядерної енергії в мирних цілях та зміцнення міжнародного режиму безпеки та радіаційного захисту населення;

розмежування державного управління у сфері використання ядерної енергії та захоронення радіоактивних відходів.

Стаття 6. Державна політика у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту

Основи державної політики у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту формує Верховна Рада України шляхом визначення її мети, головних завдань, напрямів, принципів та пріоритетів, встановлення системи відповідних кредитно-фінансових, податкових, митних та інших регуляторів, затвердження Державної програми розвитку паливно-енергетичного комплексу.

Державна політика реалізується шляхом створення оптимальної системи управління у сфері використання ядерної енергії, регулювання питань ядерної та радіаційної безпеки, розробки та виконання державних програм забезпечення безпеки.

Держава забезпечує громадянам та їх об'єднанням участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері використання ядерної енергії.

Стаття 7. Сфера дії цього Закону

Цей Закон поширюється на всі види діяльності у сфері ви-

(Продовження на 4—9-й стор.).

(Початок на 3-й стор.).

користання ядерної енергії, включаючи:

розміщення, проектування, спорудження, введення в експлуатацію, експлуатацію та зняття з експлуатації ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання;

здійснення робіт та надання послуг, які мають вплив на безпеку під час використання ядерної енергії;

поводження з ядерними матеріалами та джерелами іонізуючого випромінювання, зокрема при розвідці та видобуванні корисних копалин, які містять ці матеріали та речовини;

проведення наукових досліджень з використанням ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання, ядерних матеріалів;

управління у сфері використання ядерної енергії;

державне регулювання безпеки під час використання ядерної енергії;

фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів;

державний облік ядерних матеріалів та джерел іонізуючого випромінювання;

державний контроль за радіаційною обстановкою на території України;

підготовку кадрів для діяльності, пов'язаної з використанням ядерної енергії;

міжнародне співробітництво та забезпечення дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері використання ядерної енергії.

Особливості застосування цього Закону до відносин, пов'язаних із забезпеченням безпеки під час ліквідації ядерної зброї та ядерних боєприпасів, зокрема їх демонтажу, зберігання та перевезення, встановлюються відповідним законодавством України.

Стаття 8. Норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки

Норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки - це критерії, вимоги і умови забезпечення безпеки під час використання ядерної енергії.

Дотримання норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки є обов'язковим при здійсненні будь-якого виду діяльності у сфері використання ядерної енергії.

Вимоги зазначених норм, правил та стандартів приймаються з урахуванням рекомендацій міжнародних організацій у сфері використання ядерної енергії.

Норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки затверджуються у порядку, що визначається законодавством України, підлягають опублікуванню і є обов'язковими на території України.

Стаття 9. Право власності на ядерні установки та джерела іонізуючого випромінювання

Ядерні установки та джерела іонізуючого випромінювання можуть перебувати у різних формах власності.

Перелік ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання, що перебувають у державній власності, визначається Кабінетом Міністрів України.

Ядерні матеріали є виключно загальнодержавною власністю.

Розділ II. ПРАВА ГРОМАДЯН ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 10. Права громадян та їх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

Громадяни та їх об'єднання мають право на запит та одержання від відповідних підприємств, організацій та установ у межах їх компетенції повної та достовірної інформації щодо безпеки ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, будівництво яких планується або здійснюється, а тих, що експлуатуються або знімаються з експлуатації, за винятком відомостей, що становлять державну таємницю.

Громадяни мають право отримувати інформацію від установ державної системи контролю за радіаційною обстановкою на території України про рівні радіаційного випромінювання на території України, в місцях їх проживання чи роботи. За відмову в наданні такої інформації, умисне перекручення або приховування об'єктивних даних з питань, пов'язаних з безпекою під час використання ядерної енергії, посадові особи підприємств, установ та організацій, об'єднань громадян і засобів масової інформації несуть відповідальність згідно з законодавством.

Громадяни України з пізнавальною метою мають право на відвідування у встановленому порядку ядерних установок, а також об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

Для реалізації прав громадян органи державної влади, установи державної системи контролю за радіаційною обстановкою, підприємства, установи та організації, діяльність яких пов'язана з використанням ядерної енергії, їх посадові особи зобов'язані:

періодично поширювати через засоби масової інформації офіційні відомості про радіаційну обстановку на території, де знаходяться, експлуатуються підприємства по видобуванню уранової руди, ядерні установки, об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, джерела іонізуючого випромінювання, а також відомості щодо безпеки ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, будівництво яких планується або здійснюється, та тих, що експлуатуються або знімаються з експлуатації, за винятком відомостей, що становлять державну таємницю;

надавати можливість громадянам України на їх вимогу безпосередньо відвідувати з пізнавальною метою у встановленому порядку ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами.

Стаття 11. Права громадян та їх об'єднань на участь у формуванні політики у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

Громадяни та їх об'єднання мають право на участь в обговоренні проектів законодавчих актів і програм у сфері використання ядерної енергії, а також на участь в обговоренні питань, пов'язаних з розміщенням, проектуванням, спорудженням, експлуатацією та зняттям з експлуатації ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання.

З метою залучення громадян та їх об'єднань до участі у розгляді питань, пов'язаних з використанням ядерної енергії, місцеві органи державної влади і самоврядування можуть організовувати громадські слухання з питань захисту проектів, пов'язаних з розміщенням, спорудженням, зняттям з експлуатації ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

На громадські слухання виносяться як матеріали, подані заявником, так і результати державних та громадських експертиз.

Порядок проведення громадських слухань встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Соціально-економічні умови проживання та праці громадян у місцях розміщення підприємств по видобуванню уранових руд, ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами

Населення територій, на яких розміщуються підприємства по видобуванню уранових руд, ядерні установки, об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, має право на соціально-економічну компенсацію ризику від їх діяльності, зокрема на:

використання частини коштів, які інвестуються в будівництво установок і об'єктів, для будівництва об'єктів соціального призначення;

встановлення пільгового режиму енергоспоживання в районі розташування атомних електростанцій;

здійснення заходів, передбачених законодавством про охорону навколишнього природного середовища;

використання частини коштів, віднесених на собівартість виробленої на діючих АЕС електроенергії, на соціально-економічний розвиток територій.

Види, обсяги, джерела та порядок надання компенсацій, а також визначення територій, на які поширюються заходи соціально-економічної заінтересованості, встановлюються Кабінетом Міністрів України за погодженням з місцевими органами державної влади і самоврядування на підставі науково-економічного обгрунтування.

Стаття 13. Права громадян на відшкодування шкоди, зумовленої негативним впливом іонізуючого випромінювання під час використання ядерної енергії

Громадяни, здоров'ю та майну яких завдано шкоди, зумовленої негативним впливом іонізуючого випромінювання під час використання ядерної енергії, мають право на її відшкодування в повному обсязі відповідно до законодавства.

Стаття 14. Права персоналу ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання

Персонал ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання має право на соціально-економічну компенсацію негативного впливу іонізуючого випромінювання на його здоров'я відповідно до законодавства України.

Персонал має право на професійну перепідготовку, підвищення кваліфікації та ліцензування за рахунок ліцензіата.

Стаття 15. Страхування від ризику радіаційного впливу під час використання ядерної енергії

Персонал ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання підлягає обов'язковому страхуванню від ризику негативного впливу іонізуючого випромінювання за рахунок коштів ліцензіатів.

Громадянам України, особам без громадянства, а також іноземним громадянам, які проживають на території України, забезпечується право укладання договору добровільного страхування особи та майна від ризику радіаційного впливу.

Виплати по обов'язковому і добровільному страхуванню особи та майна від ризику радіаційного впливу провадяться незалежно від виплат по державному соціальному страхуванню, соціальному забезпеченню, та в порядку відшкодування шкоди від радіаційного впливу.

Порядок та умови страхування визначаються законодавством України.

Стаття 16. Забезпечення радіаційної безпеки пацієнтів і персоналу у разі медичного втручання із застосуванням джерел іонізуючого випромінювання

Застосування джерел іонізуючого випромінювання у медичних цілях має бути обгрунтовано користю для пацієнта порівняно із шкодою, якої воно може завдати, а також порівняно з користю та ризиком в разі застосування альтернативних методів діагностики та лікування.

Медичне втручання з використанням іонізуючого випромінювання здійснюється на загальних умовах застосування методів профілактики, діагностики та лікування, встановлених законодавством про охорону здоров'я. Доза опромінення пацієнта має бути настільки низькою, наскільки це можливо для досягнення мети медичного втручання. Регламенти медичних втручань, дозові межі опромінення пацієнтів з урахуванням особливостей конкретних медичних втручань встановлюються Міністерством охорони здоров'я України.

Види медичних втручань із використанням іонізуючого випромінювання та порядок їх застосування під час проведення обов'язкових медичних оглядів встановлюється законодавством.

За бажанням пацієнта йому надається повна інформація про дозу опромінення та про можливу шкоду для здоров'я, яка може бути заподіяна використанням іонізуючого випромінювання під час обстеження чи лікування.

Розділ III. КОМПЕТЕНЦІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 17. Компетенція Верховної Ради України у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

До виключної компетенції Верховної Ради України у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки належить:

визначення основ державної політики у сфері використання ядерної енергії;

затвердження Державної програми розвитку ядерної енергетики як складової частини Державної програми розвитку паливно-енергетичного комплексу;

визначення правових основ регулювання відносин у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту;

встановлення правового режиму територій навколо діючих атомних електростанцій, підприємств по видобуванню уранових руд та статусу громадян, які проживають на них;

регулювання експорту та імпорту ядерних матеріалів і джерел іонізуючого випромінювання, а також ядерних технологій, спеціальних неядерних матеріалів, матеріалів подвійного використання, обладнання, робіт і послуг у сфері використання ядерної енергії;

регулювання ввезення в Україну відпрацьованого ядерного палива;

прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення;

погодження порядку розробки і затвердження норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.

Стаття 18. Компетенція Кабінету Міністрів України у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

До компетенції Кабінету Міністрів України належить:

забезпечення розробки і реалізації державних програм у сфері використання ядерної енергії;

створення органів управління і державного регулювання безпеки у сфері використання ядерної енергії згідно з законодавством;

прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництва, експлуатацію та зняття з експлуатації підприємств по видобуванню уранових руд, ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, крім тих, які визначає Верховна Рада України;

розпорядження ядерними установками, джерелами іонізуючого випромінювання, ядерними матеріалами, об'єктами, призначеними для поводження з радіоактивними відходами, які перебувають у державній власності;

вирішення питань забезпечення захисту людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу іонізуючого випромінювання;

розробка заходів щодо обліку та контролю ядерних матеріалів і джерел іонізуючого випромінювання, щодо фізичного захисту ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання, ядерних матеріалів, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

визначення порядку розробки і затвердження норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки;

визначення порядку ввезення в Україну та вивезення за її межі відпрацьованого ядерного палива;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері використання ядерної енергії.

Стаття 19. Компетенція Автономної Республіки Крим у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

До відання Автономної Республіки Крим у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки належать:

участь у формуванні та здійсненні державної політики України у сфері використання ядерної енергії з питань, що стосуються інтересів Автономної Республіки Крим;

здійснення державного регулювання та управління у сфері використання ядерної енергії згідно з цим Законом, законодавством України та законодавством Автономної Республіки Крим;

здійснення заходів щодо ліквідації наслідків радіаційних аварій.

Стаття 20. Компетенція місцевих органів державної влади і самоврядування у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

Місцеві органи державної влади і самоврядування у межах своєї компетенції:

погоджують питання розміщення на своїй території підприємств по видобуванню уранових руд, ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, виходячи з інтересів громадян, які проживають на цій території, та соціально-економічного розвитку територій;

беруть участь в екологічній експертизі проектів розміщення, будівництва і зняття з експлуатації ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, розташованих на їх територіях;

організовують громадські слухання з питань захисту проектів щодо розміщення, спорудження, зняття з експлуатації підприємств по видобуванню уранових руд, ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

організовують, в разі необхідності, радіологічне обстеження територій навколо місць розташування ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

забезпечують інформування населення про радіаційну обстановку;

здійснюють контроль за забезпеченням безпеки населення та охороною навколишнього природного середовища на своїй території, за готовністю підприємств, установ, організацій та громадян до дій на випадок радіаційної аварії;

беруть участь у ліквідації наслідків радіаційних аварій;

забезпечують готовність до евакуації населення і у разі необхідності здійснюють її;

здійснюють контроль згідно з повноваженнями, передбаченими законодавством, за діяльністю юридичних та фізичних осіб, які використовують ядерні уста-

(Продовження на 5—9-й стор.).

(Початок на 3—4-й стор.).

новки, джерела іонізуючого випромінювання та ядерні матеріали.

Стаття 21. Державне управління у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки

Державне управління у сфері використання ядерної енергії здійснюється органом, визначеним Кабінетом Міністрів України.

Цей орган виконує такі функції:

планування, розробку і впровадження державних програм використання ядерної енергії;

створення експлуатуючої організації (енергокомпанії) для забезпечення безпечної експлуатації атомних електростанцій, а також спеціалізованих підприємств (компаній) по поводженню з радіоактивними відходами до передачі їх на довгострокове зберігання та захоронення;

планування, розробку і впровадження державної програми підвищення ядерної та радіаційної безпеки;

організації безпечного поводження з радіоактивними відходами у галузі (збирання, переробка, зберігання) до моменту передачі радіоактивних відходів на захоронення;

створення державної системи заходів щодо забезпечення готовності до ліквідації аварій на ядерних установках, об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, джерелах іонізуючого випромінювання;

здійснення державної науково-технічної та інвестиційної політики у сфері використання ядерної енергії;

забезпечення розробки і реалізації програм якості робіт у сфері використання ядерної енергії;

створення, планування і координації системи підготовки кадрів у сфері використання ядерної енергії.

Державне управління в сфері поводження з радіоактивними відходами на стадії їх довгострокового зберігання і захоронення здійснюється органом, визначеним Кабінетом Міністрів України.

Цей орган виконує функції:

координації та контролю робіт по збиранню, перевезенню, переробці, зберіганню і захороненню радіоактивних відходів промисловості, медицини, науково-дослідних установ, радіоактивних відходів, що утворюються під час проведення робіт по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;

реалізації державної програми поводження з радіоактивними відходами;

створення та функціонування єдиної державної системи обліку радіоактивних відходів, а також їх сховищ;

координації робіт по будівництву, експлуатації, реконструкції або ліквідації об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

координації робіт по створенню нових сховищ радіоактивних відходів як у зоні відчуження Чорнобильської АЕС, так і за її межами;

координації робіт по створенню безпечного національного сховища високоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива у глибоких геологічних формаціях;

координації науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт в галузі поводження з радіоактивними відходами на стадії довгострокового зберігання і захоронення.

Посадові особи органів державного управління у сфері використання ядерної енергії та сфері поводження з радіоактивними відходами підлягають кваліфікаційній атестації та спеціальному медичному обстеженню. Перелік таких осіб та періодичність атестації і обстеження визначаються законодавством України.

Розділ IV. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ

Стаття 22. Державне регулювання безпеки використання ядерної енергії

Державне регулювання безпеки використання ядерної енергії полягає у забезпеченні безпеки людини, навколишнього природного середовища, ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання.

Державне регулювання безпеки використання ядерної енергії передбачає:

встановлення нормативних критеріїв і вимог, що визначають умови використання ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання у державі (нормування);

надання дозволів (ліцензій) на здійснення діяльності, пов'язаної з використанням ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання (ліцензування);

здійснення нагляду за дотриманням нормативних вимог та умов наданих дозволів організаціями, підприємствами та особами, які використовують ядерні установки та джерела іонізуючого випромінювання, включаючи примусові заходи (нагляд).

Стаття 23. Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки

Державне регулювання безпеки використання ядерної енергії здійснюють Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, Міністерство охорони здоров'я України, інші органи державної виконавчої влади згідно з законодавством України.

Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки є незалежними від державних органів, установ і посадових осіб, діяльність яких пов'язана з використанням ядерної енергії. Вони не залежать від місцевих органів влади і самоврядування, об'єднань громадян.

Посадові особи органів державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки підлягають кваліфікаційній атестації та спеціальному медичному обстеженню. Перелік таких осіб та періодичність їх атестації і обстеження визначається законодавством України.

Стаття 24. Компетенція органів державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки

Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки:

розробляють норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки;

несуть відповідальність за повноту, достатність та обгрунтованість своїх вимог щодо безпеки у сфері регулювання, віднесеної до їх компетенції;

здійснюють експертизу з безпеки ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання і надають відповідні дозволи;

здійснюють державний нагляд за дотриманням норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, а також умов дії наданих дозволів; в разі виявлення порушень застосовують адміністративні санкції до персоналу, посадових осіб підприємств, установ та організацій згідно з законодавством;

оперативно повідомляють через засоби масової інформації про радіаційні аварії на території України, а також за її межами у разі можливості транскордонного перенесення радіоактивних речовин, готують звіти та огляди щодо стану ядерної та радіаційної безпеки на території України та подають їх Верховній Раді і Президенту України, іншим органам державної влади та самоврядування, громадським організаціям у встановленому законодавством України порядку;

організовують і проводять дослідження, спрямовані на підвищення безпеки ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання та вирішення проблем радіаційного захисту персоналу, населення і навколишнього природного середовища;

мають право надсилати ліцензіатам, власникам чи керівникам підприємств подання про невідповідність окремих осіб займаним посадам.

Стаття 25. Державний нагляд за ядерною та радіаційною безпекою

Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки створюють державні інспекції, на які покладається державний нагляд за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки.

Державні інспекції діють згідно з положеннями про них, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Державні інспектори мають право:

безперешкодно в будь-який час відвідувати підприємства, установи та організації (далі — підприємства), незалежно від форм власності, для перевірки дотримання законодавства про використання ядерної енергії, отримувати від леценціата чи власника необхідні пояснення, матеріали та інформацію з даних питань;

надсилати ліцензіатам, а також їх посадовим особам, керівникам структурних підрозділів Уряду Автономної Республіки Крим, міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади, місцевих Рад народних депутатів обов'язкові для виконання розпорядження (приписи) про усунення порушень і недоліків у сфері безпеки використання ядерної енергії;

застосовувати у встановленому порядку фінансові санкції до підприємств, установ, організацій та підприємців за порушення законодавчих актів, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки та умов наданих дозволів;

обмежувати, припиняти чи зупиняти експлуатацію підприємств, установ, організацій і об'єктів у разі порушення вимог щодо ядерної та радіаційної безпеки;

притягати у встановленому порядку до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавчих та інших нормативних актів про ядерну та радіаційну безпеку.

За поданням Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки Головного державного інспектора України з ядерної безпеки призначає Кабінет Міністрів України.

Рішення Головного державного інспектора України з ядерної безпеки, прийняте у межах його компетенції, є остаточним і може бути оскаржено лише у судовому порядку.

Рішення державних інспекторів, підпорядкованих Головному державному інспектору України, можуть бути скасовані ним.

Оскарження рішень Головного державного інспектора України з ядерної безпеки не зупиняє їх дії.

Ліцензіат повинен створити необхідні умови для роботи представників органів державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Діяльність органів державного регулювання безпеки використання ядерної енергії фінансується за рахунок державного бюджету. З метою фінансування наукового та експертного супроводу регулюючої діяльності та пріоритетних розробок щодо підвищення безпеки джерел іонізуючого випромінювання при органах державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки створюються спеціальні позабюджетні фонди, які фінансуються за рахунок коштів, що надходять за видачу дозволів, надання послуг, а також добровільних внесків українських та закордонних юридичних та фізичних осіб.

Вищий нагляд за додержанням і правильним застосуванням ядерного законодавства здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами.

Стаття 26. Дозвільний принцип використання ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання

Використання ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання на території України базується на дозвільному принципі.

Дозвіл на кожен окремий вид діяльності надається лише одним уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Забороняється здійснення будь-якої діяльності, пов'язаної з використанням ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання, юридичними чи фізичними особами, які не мають дозволу, виданого у встановленому порядку. Ядерна установка, джерело іонізуючого випромінювання можуть використовуватись лише з такою метою і таким чином, як це передбачено умовами виданого дозволу.

Визначені в дозволі умови та межі безпечного використання ядерної установки, джерела іонізуючого випромінювання повинні забезпечувати необхідний і достатній рівень ядерної та радіаційної безпеки.

Джерело іонізуючого випромінювання, радіаційний вплив якого є настільки низьким, що не потребує застосування обмежуючих заходів згідно з нормами, правилами і стандартами з ядерної та радіаційної безпеки, не підлягає регулюванню.

Стаття 27. Види діяльності, на які поширюється дія державного регулювання у сфері використання ядерної енергії

Вид діяльності у сфері використання ядерної енергії (далі — вид діяльності) — це діяльність, під час якої запроваджуються додаткові джерела опромінювання, або дія опромінювання поширюється на додаткові групи людей, або змінюється система напрямів опромінювання від існуючих джерел, у зв'язку з чим підвищується доза чи ймовірність опромінювання людей, або кількість людей, які опромінюються.

Державному регулюванню у сфері використання ядерної енергії підлягають такі види діяльності:

проектно-пошукові роботи щодо вибору майданчика для розміщення ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами;

проектування джерел іонізуючого випромінювання та ядерних установок;

виготовлення та постачання джерел іонізуючого випромінювання та елементів, важливих для безпеки джерел іонізуючого випромінювання;

видобування, виробництво та переробка ядерних матеріалів;

будівництво, виготовлення, виробництво, зберігання, придбання і збут ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання;

введення в експлуатацію та експлуатація ядерних установок чи об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

використання у промисловості, сільському господарстві, медицині, освіті і наукових дослідженнях джерел іонізуючого випромінювання;

зняття з експлуатації та консервація ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

перевезення та складування джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів;

підготовка персоналу для експлуатації ядерної установки, перелік посад якого визначається Кабінетом Міністрів України;

виконання окремих видів діяльності персоналом та посадовими особами, перелік яких визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 28. Види дозволів на здійснення діяльності у сфері використання ядерної енергії

На здійснення діяльності у сфері використання ядерної енергії видаються такі види дозволів:

ліцензії на проектування, будівництво, видобування, виробництво, виготовлення, придбання, збут, володіння, введення в експлуатацію, експлуатацію, використання, перевезення, зняття з експлуатації, консервацію будь-якого джерела іонізуючого випромінювання, ядерної установки;

ліцензії на проведення проектно-пошукових робіт щодо вибору майданчика для розміщення ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, і на виготовлення та постачання елементів, важливих для безпеки;

сертифікати, що підтверджують якість поставок;

дозволи на діяльність чи продукцію за умови виконання санітарних норм, правил і стандартів радіаційної безпеки;

ліцензії на підготовку персоналу для експлуатації ядерної установки;

ліцензії персоналу та посадовим особам на виконання окремих видів діяльності;

екологічні паспорти і дозволи на викиди та скиди радіоактивних речовин у навколишнє природне середовище.

Стаття 29. Умови та порядок надання дозволів у сфері використання ядерної енергії

Дозволи на види діяльності, передбачені статтею 27, надаються за наявності умов, що відповідають встановленим нормам, правилам і стандартам з ядерної та радіаційної безпеки.

Дозволом обумовлюється конкретне джерело іонізуючого випромінювання, ядерна установка, об'єкт, призначений для поводження з радіоактивними відходами, вид діяльності, умови і межі безпечного використання, інші вимоги та строк дії дозволу.

Порядок видачі дозволів, передбачених статтею 28, та розмір оплати за них встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Сума державного збору за видачу відповідного дозволу у сфері використання ядерної енергії зараховується на рахунок органу, що видав відповідний дозвіл.

Стаття 30. Дія дозволу у разі прийняття нових норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки

Прийняття нових норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки або змін і доповнень до них не тягне за собою скасування або скорочення терміну дії дозволу. У разі невідповідності умов та меж безпеки, встановлених чинними дозволами, новим нормам, правилам і стандартам з ядерної та радіаційної безпеки власник дозволу повинен розробити відповідні організаційно-технічні заходи. Ці заходи мають бути погоджені з державним органом, який видав дозвіл.

Якщо запровадження нових норм, правил і стандартів з ядерної і радіаційної безпеки потребує зміни видів діяльності, питання про тимчасову можливість та доцільність діяльності ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, на попередніх умовах вирішується у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

(Продовження на 6—9-й стор.).

(Початок на 3—5-й стор.).

Розділ V. ПРАВОВИЙ СТАТУС ЮРИДИЧНИХ ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 31. Заявник

Заявник — юридична або фізична особа, яка подає документи до органу державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки на право здійснення певного виду діяльності.

Будь-який заявник повинен:

сповістити органи державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки про свій намір здійснювати який-небудь з видів діяльності, зазначених у статті 27 цього Закону, та подати заяву про надання дозволу на такий вид діяльності;

подати в органи державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки документацію, передбачену нормами, правилами і стандартами з ядерної та радіаційної безпеки, та іншу документацію, необхідну згідно з законодавством для розгляду питання про надання заявникові дозволу на відповідний вид діяльності.

Стаття 32. Ліцензіат

Ліцензіат — юридична або фізична особа, що має виданий у встановленому порядку дозвіл органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки на здійснення певного виду діяльності.

Ліцензіат уповноважується власником джерела іонізуючого випромінювання, ядерної установки на виконання якого-небудь з видів діяльності, передбачених статтею 27 цього Закону. Повноваження ліцензіата, що визначаються власником ядерної установки, джерела іонізуючого випромінювання, мають бути достатніми для виконання ним функцій щодо відповідальності за безпеку і не повинні суперечити вимогам законодавства України.

Ліцензіат несе всю повноту відповідальності за радіаційний захист та безпеку ядерної установки, джерела іонізуючого випромінювання незалежно від діяльності та відповідальності постачальників і органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки.

Лізензіат повинен мати фінансові, матеріальні та інші ресурси, відповідну організаційну структуру і персонал для підтримання рівня безпеки, передбаченого нормами, правилами і стандартами з безпеки, а також вимогами наданого дозволу.

Ліцензіат повинен мати фінансові можливості відшкодування збитків від аварій, що можуть статися під час використання ядерної енергії, власними коштами або за рахунок коштів страхових компаній (організацій).

Повноваження ліцензіата стосовно зазначених видів діяльності набирають чинності тільки після отримання відповідного дозволу органу державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки. Позбавлення ліцензіата відповідного дозволу не звільняє його від відповідальності за безпеку ядерної установки чи джерела іонізуючого випромінювання до моменту передачі їх іншим особам чи отримання нового дозволу.

Ліцензіат встановлює вимоги щодо кваліфікації персоналу, залежно від його відповідальності за безпечне використання і контроль ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання, та за належну експлуатацію устаткування, яке пов'язане із забезпеченням безпеки. Вимоги щодо кваліфікації персоналу, який виконує свої функції на основі виданої йому ліцензії (ліцензований персонал), повинні бути ухвалені відповідним органом державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки.

У разі аварії ліцензіат зобов'язаний безперервно з моменту початку аварії вести контроль і прогноз виходу радіоактивних речовин за межі ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, та інформувати про це відповідні органи і організації у встановленому порядку.

Ліцензіат забезпечує в межах своєї компетенції реалізацію заходів щодо захисту персоналу та населення у разі аварії на ядерній установці чи під час застосування джерел іонізуючого випромінювання.

Ліцензіат зобов'язаний сповіщати орган державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки про кожне додаткове джерело іонізуючого випромінювання, а також про передачу джерела іонізуючого випромінювання іншій особі, яка має відповідний дозвіл. Ліцензіату забороняється передавати джерело іонізуючого випромінювання особі, яка не має відповідного дозволу.

Стаття 33. Експлуатуюча організація

Експлуатуюча організація — це призначена державою юридична особа, яка:

забезпечує ядерну та радіаційну безпеку;

отримує згідно з законодавством дозвіл на здійснення видів діяльності;

розробляє та здійснює заходи щодо підвищення безпеки ядерної установки;

має право страхування захищеності робочих місць, важливих для забезпечення безпеки ядерної установки;

здійснює діяльність, пов'язану з вибором майданчика, проектуванням, будівництвом, введенням в експлуатацію, експлуатацією, зняттям з експлуатації і консервацією ядерної установки на підставі отриманого дозволу;

забезпечує радіаційний захист персоналу, населення та навколишнього природного середовища;

несе відповідальність за фізичний захист ядерних матеріалів і за відшкодування ядерної шкоди;

своєчасно і повно інформує у встановленому порядку про випадки порушень у роботі ядерних установок;

забезпечує фінансове покриття відповідальності за ядерну шкоду у розмірі та на умовах, що визначаються законодавством України;

відраховує кошти у фонд наступного зняття з експлуатації ядерної установки;

несе відповідальність за збитки, завдані персоналу під час виконання службових обов'язків згідно з законодавством України.

Експлуатуюча організація зобов'язана періодично, відповідно до вимог норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, здійснювати переоцінку безпеки ядерної установки і подавати звіти за її результатами органу державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки.

Переоцінка безпеки також здійснюється на вимогу органу державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки у разі істотних змін конструкції установки, а також коли досвід експлуатації свідчить про недоліки попередньої оцінки.

Експлуатуюча організація не може вдаватись до дій або демонстрації намірів, які можуть спонукати персонал порушувати вимоги цього Закону, норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки.

Експлуатуюча організація включає у собівартість виробництва електроенергії затрати на:

реалізацію програм підвищення безпеки роботи ядерних установок;

забезпечення зберігання відпрацьованого ядерного палива, переробки і захоронення радіоактивних відходів;

науково-технічний і конструкторсько-технологічний супровід експлуатації ядерних установок;

комплектування, підготовку і перепідготовку персоналу;

страхування персоналу і населення на випадок ядерної шкоди;

зняття з експлуатації та консервацію ядерних установок;

соціально-економічний розвиток територій, на яких розташовані ядерні установки та об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами.

Стаття 34. Постачальник

Постачальник — юридична особа, яка виконує функції, пов'язані з проектуванням, виробництвом, постачанням, будівництвом або наданням інших послуг у сфері використання ядерної енергії.

Постачальник несе відповідальність за якість виконаних робіт і наданих послуг. Конкретні умови та межі відповідальності обумовлюються у контракті між ліцензіатом і постачальником.

Стаття 35. Персонал

Персонал — працівники підприємства, організації, установи, які виконують роботи, пов'язані з експлуатацією джерел іонізуючого випромінювання або ядерних установок.

Персонал зобов'язаний суворо дотримувати вимог норм, правил і стандартів з безпеки, а також не вчиняти будь-яких самочинних дій, які можуть призвести до ситуацій, що порушують вимоги цього Закону.

Персонал ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, не має права на страйки.

Стаття 36. Обмеження за станом здоров'я для персоналу ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання

Персонал повинен проходити обов'язкові медичні огляди (попередній при прийнятті на роботу і періодичні протягом трудової діяльності).

Особи, у яких встановлено захворювання, зазначене в переліку медичних протипоказань щодо допуску до роботи з джерелами іонізуючого випромінювання, до роботи на ядерних установках і з джерелами іонізуючого випромінювання не допускаються.

Перелік медичних протипоказань, за наявності яких особу не може бути допущено до робіт на ядерних установках та з джерелами іонізуючого випромінювання, встановлюється Міністерством охорони здоров'я України.

Розділ VI. РОЗМІЩЕННЯ, БУДІВНИЦТВО, ВВЕДЕННЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ І ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК ТА ОБ'ЄКТІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ПОВОДЖЕННЯ З РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ

Стаття 37. Порядок прийняття рішень щодо розміщення ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами

Пропозиції щодо розміщення ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, мають право вносити органи державної влади та самоврядування, окремі юридичні та фізичні особи.

Пропозиції вносяться Кабінету Міністрів України.

Для розгляду питання про розміщення ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, заявник подає підготовлені у встановленому порядку матеріали, які містять обгрунтування необхідності спорудження такої установки чи об'єкта і не менше трьох варіантів щодо майданчиків для їх розміщення.

У поданих матеріалах обов'язково мають бути:

характеристика навколишнього природного середовища в районі можливого розміщення ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами;

оцінка впливу запланованих робіт по будівництву, введенню в експлуатацію, експлуатації та зняттю з експлуатації зазначених об'єктів на людину і на навколишнє природне середовище;

заходи, передбачені в проекті, щодо запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище та його зменшення.

Рішення про будівництво ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, приймає Кабінет Міністрів України спільно з місцевими органами державної влади та самоврядування, на території яких планується будівництво зазначених об'єктів. Рішення приймається на підставі висновків державної експертизи безпеки установки або об'єкта та інших експертиз відповідно до законодавства.

Надання земельних ділянок та надр для розміщення ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, провадиться в порядку і на умовах, визначених земельним законодавством, законодавством про надра та охорону навколишнього природного середовища України.

При прийнятті рішень щодо розміщення ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, мають бути передбачені додаткові заходи, спрямовані на соціально-економічний розвиток регіону. Обсяг та порядок здійснення цих заходів у кожному конкретному випадку встановлюються Кабінетом Міністрів України за погодженням з місцевими органами державної влади та самоврядування на підставі науково-економічних обгрунтувань.

Стаття 38. Прийняття в експлуатацію ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами

Прийняття в експлуатацію ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, здійснюється державними приймальними комісіями.

Прийняття в експлуатацію ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, повинно здійснюватися у комплексі з передбаченими у проекті об'єктами виробничого і побутового призначення.

Стаття 39. Зняття з експлуатації і обмеження експлуатаційних характеристик ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами

Порядок зняття з експлуатації ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, повинен бути передбачений у проекті згідно з нормами, правилами і стандартами у сфері використання ядерної енергії.

Фінансування витрат в цьому випадку здійснюється власником.

Пропозиції щодо зняття з експлуатації ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіактивними відходами, до вичерпання встановленого у проекті ресурсу або щодо обмеження проектних техніко-економічних показників їх роботи можуть вноситися органами управління та власниками за наявності відповідних обгрунтувань, узгоджених з органами державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки.

Рішення про дострокове зняття з експлуатації ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, затверджується органами державної влади, які приймали рішення про будівництво, і доводиться до відома експлуатуючої організації або спеціалізованого підприємства не пізніш як за два роки до початку зазначених дій.

Стаття 40. Державна експертиза ядерної та радіаційної безпеки

Техніко-економічне обгрунтування і проекти будівництва, реконструкції, зняття з експлуатації, матеріали, які містять обгрунтування безпеки, зміни вимог та лімітів безпеки ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, підлягають обов'язковій державній експертизі.

Державну експертизу ядерної і радіаційної безпеки ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, проводить орган державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки з урахуванням інших державних експертиз, які здійснюються згідно з законодавством.

До участі в проведенні державної експертизи ядерних установок чи об'єктів можуть залучатися представники громадськості та експерти з України, інших держав і міжнародних організацій.

Експертиза проектів інших джерел іонізуючого випромінювання організовується місцевими органами державної влади і самоврядування відповідно до законодавства України.

Фінансування експертизи ядерної та радіаційної безпеки здійснюється за рахунок замовника проекту.

Висновки державних експертиз є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами сфери використання ядерної енергії. Позитивні висновки державної екологічної експертизи і державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки є підставою для фінансування робіт за проектом.

Стаття 41. Громадська експертиза безпеки ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами

Громадська експертиза безпеки ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, здійснюється з ініціативи об'єднань громадян, а також місцевих органів державної влади і самоврядування за рахунок їх коштів або на громадських засадах організацією чи експертами згідно з законодавством.

Громадська експертиза здійснюється незалежно від державної експертизи.

Висновки громадської експертизи є рекомендаційними і подаються в органи, які здійснюють державну експертизу, а також замовнику проекту.

Стаття 42. Ліцензування будівництва ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами

Орган державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки видає дозволи (ліцензії) на будівництво ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, у разі позитивних результатів перевірки обгрунтування безпеки в рамках відповідної ліцензійної процедури.

Дозвіл (ліцензія) на будівництво ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, може бути видано лише за наявності плану заходів щодо зняття їх з експлуатації та оцінки обсягу утворюваних при цьому радіоактивних відходів, а також плану поводження з ними.

Будівництво ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, без наявності дозволу (ліцензії) припиняється за рішенням органу державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки з відшкодуванням замовником завданих навколишньому природному середовищу збитків та відновленням колишнього його стану, а також з накладенням штрафу відповідно до законодавства України.

(Продовження на 7—9-й стор.).

(Початок на 3—6-й стор.).

Таке рішення може бути оскаржено лише у судовому порядку. Подання скарги не припиняє дії рішення.

Стаття 43. Ліцензія на експлуатацію ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами

Ліцензія на експлуатацію ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, видається органом державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки після завершення будівництва відповідно до проекту та виконання робіт щодо введення їх в експлуатацію.

Обов'язковими умовами видачі ліцензії на експлуатацію ядерної установки є подання матеріалів обгрунтування ядерної і радіаційної безпеки, а також надання фінансових гарантій щодо відшкодування можливої ядерної шкоди.

Стаття 44. Відповідальність за необгрунтоване припинення будівництва (експлуатації) ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами

Державний орган, який прийняв рішення про будівництво (експлуатацію) ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, може скасувати прийняте ним рішення або припинити їх будівництво (експлуатацію) у разі виявлення додаткових факторів, які негативно впливають на безпеку установки чи об'єкта, стан навколишнього природного середовища або тягнуть за собою інші негативні наслідки.

Збитки, пов'язані з припиненням будівництва (експлуатації) ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, у разі виявлення додаткових факторів, які можуть призвести до зниження рівня безпеки, погіршення стану навколишнього природного середовища або інших негативних наслідків, відшкодовуються за рахунок організацій, винних в тому, що ці фактори не було своєчасно виявлено і враховано.

Збитки, пов'язані з припиненням або зупиненням будівництва (експлуатації) вказаних установок та об'єктів за рішенням державного органу України, якщо такі фактори не було виявлено своєчасно, підлягають відшкодуванню з державного бюджету.

Розділ VII. ОСОБЛИВИЙ РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ У МІСЦЯХ РОЗТАШУВАННЯ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК ТА ОБ'ЄКТІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ПОВОДЖЕННЯ З РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ

Стаття 45. Встановлення особливого режиму території у місцях розташування ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами

У місцях розташування ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, може бути встановлено особливий режим території.

Порядок визначення особливого режиму території встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У місцях розташування ядерної установки або об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, встановлюються санітарно-захисна зона і зона спостереження.

Розміри і межі зазначених зон визначаються у проекті згідно з нормами, правилами і стандартами у сфері використання ядерної енергії, узгоджуються з органами державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки і затверджуються місцевими Радами народних депутатів. У санітарно-захисній зоні і зоні спостереження повинен здійснюватися контроль за радіаційним станом.

У санітарно-захисній зоні забороняється розміщення жилих будинків та громадських споруд, дитячих та лікувально-оздоровчих установ, а також промислових підприємств, об'єктів громадського харчування, допоміжних та інших споруд, не пов'язаних з діяльністю ядерної установки або об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами.

Використання для народногосподарських цілей земель і водоймищ, розташованих у санітарно-захисній зоні, можливе лише з дозволу органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки за погодженням з експлуатуючою організацією за умови обов'язкового проведення радіологічного контролю продукції, яка виробляється.

Збитки і витрати, пов'язані з встановленням санітарно-захисної зони в районі розміщення ядерної установки або об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, відшкодовуються відповідно до законодавства України.

Стаття 46. Обмеження прав осіб, що перебувають на території ядерної установки

На території ядерної установки персонал, відвідувачі, їх транспортні засоби можуть бути оглянуті посадовими особами підрозділу охорони з використанням спеціальних засобів виявлення боєприпасів, зброї, радіоактивних, отруйних та наркотичних речовин, інших предметів, за допомогою яких можливе вчинення диверсійних та терористичних актів.

Без дозволу експлуатуючої організації забороняються відео, кіно-, фотозйомки інженерних та технічних засобів охорони ядерних установок.

Стаття 47. Громадські заходи на території ядерної установки або об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами

Проведення зборів, мітингів, демонстрацій та інших громадських заходів на території ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, та в санітарно-захисній зоні забороняється.

Організація і проведення мітингів, демонстрацій, пікетування, блокування транспортних комунікацій та інших громадських заходів за межами території ядерної установки чи об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, та їх санітарно-захисних зон, якщо внаслідок проведення таких заходів може виникнути порушення дієздатності систем ядерної установки чи б'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, або буде утруднено допуск персоналу, підвезення людей, вантажів, пожежної та іншої спеціальної техніки, забороняється.

Шкода, заподіяна внаслідок умисного блокування транспортних комунікацій та інших незаконних дій, що посягають на безпечну роботу ядерної установки або об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, відшкодовується особами у встановленому законодавством порядку, а також місцевими органами державної влади і самоврядування у випадках, коли ними не було вжито необхідних заходів до запобігання зазначеним діям та їх припинення.

Особи, винні в порушенні положень цієї статті, притягаються до відповідальності згідно з законодавством України.

Розділ VIII. ОСОБЛИВІ УМОВИ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ СУДЕН, КОСМІЧНИХ ТА ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ З ЯДЕРНИМИ УСТАНОВКАМИ АБО ДЖЕРЕЛАМИ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ

Стаття 48. Особливі умови регулювання безпеки суден та інших плавзасобів з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання

Відповідальність за безпеку суден та інших плавзасобів з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання покладається на:

будівельні підприємства — на етапі проектування, будівництва та введення в експлуатацію судна або іншого плавзасобу з ядерною установкою або джерелом іонізуючого випромінювання;

ліцензіата — після прийняття судна або іншого плавзасобу з ядерною установкою або джерелом іонізуючого випромінювання до експлуатації.

Діяльність, пов'язана з використанням суден з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання, регулюється Кодексом торговельного мореплавства України.

Перелік портів України, в які дозволяється заходження суден та інших плавзасобів з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання, визначається Кабінетом Міністрів України.

Адміністрація порту України, до якого дозволено заходження суден та інших плавзасобів з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання, повинна мати план заходів щодо захисту персоналу порту та інших осіб, що перебувають на території і в акваторії порту, на випадок аварії з такими суднами або плавзасобами та забезпечувати у разі необхідності його реалізацію. Відповідальність за здійснення плану заходів щодо захисту населення на випадок такої аварії покладається на адміністрацію порту та місцеві органи державної влади і самоврядування.

Судна та інші плавзасоби з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання, що зазнають лиха, можуть заходити в будь-який визначений переліком порт України з попереднім оповіщенням адміністрації порту.

Скидання радіоактивних речовин в води океанів, морів, рік і внутрішніх водойм з суден та інших плавзасобів у розмірах, що перевищують межі, встановлені нормами, правилами і стандартами з ядерної і радіаційної безпеки, забороняється.

У разі витоку з суден та інших плавзасобів радіоактивних речовин вище встановлених меж капітани або керівники команд цих суден та плавзасобів зобов'язані здійснити всі залежні від них заходи для припинення або обмеження витоку радіоактивних речовин, їх розповсюдження в навколишнє природне середовище та невідкладно інформувати органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, інші судна, порти, що знаходяться в зоні можливого радіаційного впливу.

Оповіщення держав, розташованих у зоні можливого радіаційного впливу в результаті радіаційного інциденту на суднах і інших плавзасобах з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання, здійснюється відповідно до міжнародних угод та актів законодавства України.

Стаття 49. Особливі умови регулювання безпеки космічних і літальних апаратів з ядерними установками та джерелами іонізуючого випромінювання на борту

Під час проектування, будівництва та експлуатації космічних і літальних апаратів з ядерними установками або джерелами іонізуючого випромінювання на борту мають враховуватись можливі аварії таких космічних та літальних апаратів, при цьому радіаційний вплив на людей і навколишнє природне середовище не повинен перевищувати меж, встановлених нормами, правилами і стандартами з ядерної та радіаційної безпеки.

У разі виникнення несправності на борту космічного або літального апарату, який є власністю України, з ядерною установкою або джерелом іонізуючого випромінювання, яка може спричинити незаплановане повернення радіоактивних речовин на Землю, оповіщення заінтересованих держав та надання їм у разі необхідності допомоги здійснюються відповідно до міжнародних угод та актів законодавства України. Оповіщення місцевих органів державної влади і самоврядування та населення, подання в разі необхідності допомоги населенню здійснюється в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ IX. ПОВОДЖЕННЯ З РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ

Стаття 50. Мета радіаційної безпеки при поводженні з радіоактивними відходами

Метою радіаційної безпеки при поводженні з радіоактивними відходами є захист людини і навколишнього природного середовища від неприпустимого радіаційного впливу у період, під час якого радіоактивні відходи являють собою потенційну загрозу.

Вимоги щодо поводження з радіоактивними відходами визначаються законодавством України.

Стаття 51. Право власності на радіоактивні відходи

Радіоактивні відходи переходять у власність держави з моменту підписання документа про передачу радіоактивних відходів від ліцензіата, що їх виробив в результаті своєї діяльності.

До передачі радіоактивних відходів у власність держави ліцензіат, внаслідок діяльності якого утворюються радіоактивні відходи, несе відповідальність за радіаційний захист та безпеку при поводженні з радіоактивними відходами.

Стаття 52. Фінансування поводження з радіоактивними відходами

Фінансування поводження з радіоактивними відходами після того, як вони перейшли у власність держави, здійснюється за рахунок спеціального державного фонду поводження з радіоактивними відходами.

Розмір та порядок відрахування внесків виробниками відходів до цього фонду встановлюються законодавством України.

Стаття 53. Трансграничне перевезення радіоактивних відходів

Перевезення на територію України радіоактивних відходів з територій інших держав забороняється, крім тих, що утворилися внаслідок послуг, які було надано Україні іншою державою і на які поширюється дія контрактної угоди між ними щодо повернення таких відходів в Україну.

Порядок трансграничних перевезень радіоактивних відходів на територію України або через її територію визначається міжнародними договорами, учасником які[х] є Україна.

Розділ X. ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДЖЕРЕЛ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ

Стаття 54. Учасники перевезення джерел іонізуючого випромінювання

Учасниками перевезення джерел іонізуючого випромінювання є вантажовідправник — юридична або фізична особа, що подає вантаж для перевезення і іменується у перевізних документах вантажовідправником, та перевізник — особа, що здійснює перевезення джерел іонізуючого випромінювання будь-яким видом транспорту.

Вантажовідправник несе безпосередню відповідальність за безпеку перевезень джерел іонізуючого випромінювання, якщо інше не передбачено контрактом.

Стаття 55. Умови видачі дозволу на перевезення джерел іонізуючого випромінювання

Дозвіл на перевезення джерел іонізуючого випромінювання видається лише за умови:

підтвердження сертифікатом безпеки упаковки;

наявності дозволу органів державного санітарного нагляду на перевезення джерел іонізуючого випромінювання транспортним засобом;

документального підтвердження того, що перевезення здійснюється особами, які мають достатні знання з радіаційного захисту;

наявності плану аварійних заходів під час перевезення;

гарантування, що перевезення джерела іонізуючого випромінювання здійснюється транспортом, який відповідає вимогам даного перевезення;

гарантування відшкодування шкоди, яка може бути завдана внаслідок аварії.

Стаття 56. Аварійні заходи під час перевезення джерел іонізуючого випромінювання

На випадок транспортних аварій під час перевезення джерел іонізуючого випромінювання відповідними органами державної влади і самоврядування обов'язково розробляються плани аварійних заходів (державні, регіональні, місцеві).

Вантажовідправники та перевізники також зобов'язані мати власні плани аварійних заходів.

Забороняється надавати дозвіл на перевезення джерел іонізуючого випромінювання за відсутності плану аварійних заходів і забезпечення готовності до їх реалізації на випадок транспортної аварії. Вимоги до змісту, порядку розробки та затвердження аварійних заходів встановлюються нормами, правилами і стандартами з ядерної та радіаційної безпеки.

Стаття 57. Забезпечення якості перевезень джерел іонізуючого випромінювання

Всі учасники перевезень джерел іонізуючого випромінювання, а також органи державного регулювання безпеки перевезень повинні мати систему забезпечення якості, яка включає програму систематичного контролю та інспекцій, спрямовану на забезпечення безпеки під час перевезення джерел іонізуючого випромінювання.

Стаття 58. Спеціальні умови перевезень джерел іонізуючого випромінювання

Перевезення вантажу, що не відповідає нормам, правилам і стандартам з ядерної та радіаційної безпеки, здійснюється з дотриманням спеціальних умов, які встановлюються органом державного регулювання безпеки перевезень. Такі умови мають забезпечувати рівень безпеки не нижчий, ніж передбачено нормами, правилами і стандартами з ядерної та радіаційної безпеки.

Стаття 59. Особливі вимоги щодо міжнародних і транзитних перевезень джерел іонізуючого випромінювання

Міжнародні та транзитні перевезення джерел іонізуючого випромінювання регулюються міжнародними договорами, учасником яких є Україна.

Розділ XI. ФІЗИЧНИЙ ЗАХИСТ ЯДЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК

Стаття 60. Цілі фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок

Цілями фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок є:

створення державою умов, які б зводили до мінімуму можливість несанкціонованого вилучення ядерного матеріалу, а також можливість та наслідки будь-яких навмисних актів щодо ядерної установки або ядерного матеріалу, транспортного засобу, призначеного для перевезен-

(Продовження на 8—9-й стор.).

(Початок на 3—7-й стор.).

ня ядерного матеріалу, які можуть прямо або опосередковано створити загрозу для здоров'я або безпеки населення в результаті радіаційного впливу;

надання необхідної інформації та технічної допомоги державним органам, які здійснюють оперативно-розшукові заходи щодо повернення зниклого ядерного матеріалу.

Стаття 61. Обов'язковість фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок

Забезпечення фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок є обов'язковою умовою для надання дозволу на будівництво і експлуатацію ядерних установок, виготовлення, використання, зберігання та перевезення ядерних матеріалів.

Рівень фізичного захисту ядерних матеріалів під час міжнародних перевезень повинен відповідати міжнародним договорам, учасником яких є Україна.

Стаття 62. Державне регулювання фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок

Державне регулювання фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок здійснює орган державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки.

Порядок державного регулювання фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 63. Відповідальність за забезпечення фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок

Відповідальність за забезпечення фізичного захисту ядерних матеріалів та ядерних установок несе експлуатуюча організація.

Стаття 64. Допуск осіб до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках

Допуск осіб до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках дає керівник підприємства, установи, організації за наявності позитивних висновків спеціальної перевірки всіх відомостей, що подають про себе особи, які бажають виконувати роботи з ядерними матеріалами або на ядерних установках, відповідно до вимог цього Закону.

Спеціальну перевірку виконують, на підставі відповідного запиту, державні органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність згідно з законодавством.

Порядок проведення спеціальної перевірки встановлює Кабінет Міністрів України.

Стаття 65. Обов'язки осіб, щодо яких проводиться спеціальна перевірка

Особи, які бажають виконувати роботи з ядерними матеріалами або на ядерних установках, повинні:

подавати про себе достовірні відомості, які у встановленому порядку визнано необхідними для отримання допуску до роботи, та давати письмову згоду на проведення перевірки цих відомостей;

не брати участі в діяльності об'єднань громадян, яка не підлягає легалізації відповідно до законодавства або заборонена у встановленому порядку.

Особи, які виконують роботи з ядерними матеріалами або на ядерних установках, зобов'язані:

виконувати у встановленому порядку вимоги обмеження допуску до ядерних матеріалів та ядерних установок;

повідомляти посадових осіб, які надали їм дозвіл на допуск до роботи, про виникнення обставин, за яких цей допуск не надається.

Стаття 66. Відмова в наданні допуску до роботи або анулювання допуску

Допуск до роботи не може бути надано або раніше наданий допуск анулюється, якщо особа:

не виконує вимоги статті 65 цього Закону;

має судимість, яка визнана у встановленому порядку несумісною з зайняттям відповідної посади;

перебуває під слідством;

була звільнена з попереднього місця роботи за порушення трудової дисципліни;

була офіційно попереджена про недопустимість погроз вчинення злочину;

бере участь у протиправній діяльності органів іноземних держав та іноземних організацій.

У разі, коли особа отримала допуск до роботи, але згодом виникли обставини, за якими цей допуск не надається, існуючий допуск анулюється посадовою особою, яка його надавала. Звільнення осіб, яким анулюється допуск, здійснюється без попередньої згоди профспілкового органу.

Рішення про відмову в наданні допуску до роботи або про його анулювання адміністрація підприємства, установи, організації приймає після співбесіди з особою, щодо якої воно приймається, з зазначенням підстав прийняття такого рішення та з письмовим повідомленням цієї особи. Це рішення може бути оскаржено в судовому порядку у встановлений термін.

Розділ XII. ЗАПОБІГАННЯ ВИКОРИСТАННЮ ЯДЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ, ОБЛАДНАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ У ВОЄННИХ ЦІЛЯХ

Стаття 67. Державна система гарантій

Державна система гарантій включає в себе комплекс технічних та організаційних заходів і застосовується щодо всього ядерного матеріалу, який використовується в мирних цілях у межах території України, під її юрисдикцією або знаходиться під її контролем.

Метою державної системи гарантій є забезпечення того, що ядерні матеріали, обладнання та технології, які використовуються в мирних цілях, не будуть використані у воєнних цілях.

Державна система гарантій базується на цьому Законі, положеннях міжнародних та двосторонніх договорів, учасником яких є Україна, і включає:

державну систему обліку та контролю ядерних матеріалів;

державну систему експортно-імпортного контролю ядерних матеріалів, обладнання і технологій.

Стаття 68. Державна система обліку та контролю ядерних матеріалів

Організацію та ведення державного обліку і контролю ядерних матеріалів в Україні здійснює орган державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки.

Відповідальність за здійснення обліку та контролю ядерних матеріалів на ядерних установках несе експлуатуюча організація.

Стаття 69. Державна система експортного контролю ядерних матеріалів, обладнання та технологій

Експорт ядерних матеріалів, обладнання та технологій перебуває під контролем держави і здійснюється в рамках державної системи експортного контролю.

Ліцензії на експорт ядерних матеріалів, обладнання та технологій надаються у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 70. Обмеження щодо міжнародної передачі ядерних матеріалів, обладнання та технологій

Міжнародна передача ядерних матеріалів — це імпорт та експорт ядерних матеріалів, обладнання і технологій, які підпадають під гарантії Міжнародного агентства по атомній енергії.

Забороняється міжнародна передача ядерних матеріалів, обладнання та технологій, що використовуються у межах території України, під її юрисдикцією, або міжнародна передача, яка здійснюється під її контролем в інші держави, якщо вони:

не взяли на себе зобов'язань щодо використання ядерних матеріалів, обладнання та технологій виключно в мирних цілях;

не гарантували ефективного фізичного захисту ядерних матеріалів для запобігання несанкціонованому використанню або поводженню з ними;

не підтвердили наявність державної системи обліку та контролю ядерних матеріалів;

не взяли на себе зобов'язань щодо умов реекспорту ядерних матеріалів, обладнання та технологій третім державам.

Стаття 71. Передача відповідальності за ядерний матеріал

Ядерний матеріал, який підлягає гарантіям або такий, що повинен підлягати гарантіям і який є предметом міжнародної передачі, розглядається як такий, що перебуває під відповідальністю:

держави-відправника — у разі імпорту в Україну до моменту, коли така відповідальність знімається з держави-відправника відповідно до контракту, але не пізніше моменту прибуття ядерного матеріалу до пункту призначення на території України;

України — у разі експорту з України до моменту, коли держава-одержувач бере на себе таку відповідальність відповідно до контракту, але не пізніше моменту прибуття ядерного матеріалу до пункту призначення держави-одержувача.

Україна не несе відповідальності за ядерний матеріал, якщо він перевозиться через її територію, над нею на її літаках, за умови, що цей ядерний матеріал відповідно до контракту про перевезення є власністю іншої держави.

Розділ XIII. ВІДШКОДУВАННЯ ЯДЕРНОЇ ШКОДИ

Стаття 72. Відповідальність експлуатуючої організації за ядерну шкоду

Відповідальність експлуатуючої організації за ядерну шкоду згідно з цим Законом є абсолютною — тобто настає незалежно від встановлення її вини, крім випадків, передбачених частиною другою статті 73.

Стаття 73. Виникнення відповідальності експлуатуючої організації за ядерну шкоду

Відповідальність експлуатуючої організації за ядерну шкоду настає, якщо ця шкода заподіяна ядерним інцидентом на ядерній установці, а також під час перевезення ядерного матеріалу на ядерну установку експлуатуючої організації або з неї і відповідальність за який не була прийнята іншою експлуатуючою організацією згідно з письмовою угодою.

Експлуатуюча організація звільняється від відповідальності за ядерну шкоду, якщо вона заподіяна ядерним інцидентом, що виник безпосередньо внаслідок дії непереборних сил природи, збройного конфлікту, воєнних дій, громадянської війни або повстання.

До відносин, які виникають у зв'язку із заподіянням шкоди в частині, що не регулюється цим Законом, застосовуються норми цивільного законодавства України.

Відповідальність за шкоду, спричинену Чорнобильською катастрофою, встановлюється відповідним законодавством України.

Стаття 74. Невіддільність ядерної шкоди від неядерної шкоди

Коли ядерна шкода та неядерна шкода спричинені спільно ядерним інцидентом та подіями іншого характеру, то неядерна шкода, якщо вона не може бути обгрунтовано відокремлена від ядерної, вважається ядерною шкодою, спричиненою цим ядерним інцидентом.

Стаття 75. Обмеження відповідальності експлуатуючої організації за ядерну шкоду

Розмір відшкодування експлуатуючої організації за ядерну шкоду обмежується грошовою сумою відповідно до законодавства України.

Стаття 76. Строк позову щодо справ про відшкодування ядерної шкоди

Право на подання позову про відшкодування ядерної шкоди, заподіяної особі, не обмежується строком давності.

Право на подання позову про відшкодування ядерної шкоди, заподіяної майну або навколишньому природному середовищу, діє протягом десяти років з дня заподіяння шкоди.

Стаття 77. Страхування та інше фінансове забезпечення при відшкодуванні ядерної шкоди

Експлуатуюча організація забезпечує страхування або інше фінансове забезпечення відшкодування за ядерну шкоду у розмірі та на умовах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Якщо розміру страхування або іншого фінансового відшкодування недостатньо, то в такому разі відшкодування ядерної шкоди за поданими позовами забезпечується державою.

Стаття 78. Відшкодування ядерної шкоди за рахунок інших джерел страхування або відшкодування

Відшкодування ядерної шкоди включає кошти, які виплачуються з фондів соціального страхування та соціального забезпечення, фондів медичного страхування, а також кошти, які виплачуються у разі нещасного випадку на виробництві або на випадок професійних захворювань. Фонди, за рахунок яких здійснено відшкодування, та організації, які виплатили зазначені суми на відшкодування ядерної шкоди, мають право регресного позову до експлуатуючої організації.

Стаття 79. Право регресу експлуатуючої організації

Експлуатуюча організація має право регресу лише у двох випадках:

якщо це право передбачено письмовою угодою;

проти фізичної особи, яка діяла або не діяла з наміром заподіяти шкоду, якщо в результаті дії або бездіяльності цієї особи стався ядерний інцидент.

Стаття 80. Розгляд справ стосовно позовів про відшкодування ядерної шкоди

Справи стосовно позовів про відшкодування ядерної шкоди, заподіяної ядерним інцидентом, що мав місце на території України, розглядаються виключно судами України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами, учасником яких є Україна.

Розділ XIV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 81. Відповідальність персоналу та посадових осіб ядерної установки, джерела іонізуючого випромінювання, підприємств, установ, організацій і громадян за порушення законодавства у сфері використання ядерної енергії

Порушення законодавства у сфері використання ядерної енергії персоналом та посадовими особами ядерної установки, джерел іонізуючого випромінювання, персоналом і посадовими особами підприємств, установ і організацій, які здійснюють будь-яку іншу діяльність у сфері використання ядерної енергії, і громадянами тягне за собою дисциплінарну, цивільну (крім цивільної відповідальності за ядерну шкоду), адміністративну та кримінальну відповідальність згідно з законодавством.

Правопорушенням у сфері використання ядерної енергії є:

порушення норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки;

недотримання вимог щодо розміщення ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання;

проведення робіт на ядерній установці, джерелі іонізуючого випромінювання, а також поводження з ядерними матеріалами та джерелами іонізуючого випромінювання без наявності дозволу (ліцензії);

використання ядерної установки, джерел іонізуючого випромінювання, ядерних матеріалів у медичних цілях без дозволу уповноваженних на це органів охорони здоров'я;

невиконання умов дозволів (ліцензій) органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки;

невиконання приписів органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки;

надання дозволів (ліцензій) та приписів посадовими особами органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки з порушенням встановленого порядку; поставка, монтаж та введення в експлуатацію несправного обладнання ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання;

прийняття в експлуатацію ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання без спорудження та введення в дію всіх передбачених проектом цих комплексів об'єктів;

прийняття в експлуатацію ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання без реалізації заходів щодо забезпечення захисту персоналу цих установок, населення прилеглих районів та навколишнього природного середовища;

створення перешкод у виконанні посадовими особами органів державного регулювання з ядерної та радіаційної безпеки своїх функцій;

невиконання службових обов'язків у критичних ситуаціях, що призвело або могло призвести до людських жертв чи радіаційного забруднення навколишнього природного середовища;

самовільне залишення ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання оперативним персоналом чергової зміни;

допуск до роботи на ядерній установці, джерелі іонізуючого випромінювання персоналу, який не пройшов відповідної підготовки чи не має документа, що засвідчує його кваліфікацію, осіб молодше 18 років, а також тих, які мають медичні протипоказання;

допуск до роботи на ядерній установці осіб, які не пройшли спеціальної перевірки;

насильницькі дії, які перешкоджають оперативному персоналу та посадовим особам виконувати службові обов'язки;

пряме чи опосередковане примушування посадовими особами оперативного персоналу до порушення регламенту та інструкцій з експлуатації ядерної установки, джерела іонізуючого випромінювання;

ухилення від виконання своїх обов'язків згідно з діючим планом захисту населення та персоналу на випадок аварії;

направлення посадовою особою підлеглих в радіаційно небезпечні зони без їх згоди і без інформування про можливі рівні опромінювання, а також з порушенням передбачених для цих умов норм, правил та інструкцій;

необгрунтована відмова від надання інформації або надання недостовірної інформації, несвоєчасне надання або приховування інформації, а також необгрунтоване віднесення інформації, зазначеної у частині першій статті 10 цього Закону, до категорії відомостей з обмеженим допуском;

(Закінчення на 9-й стор.).

(Початок на 3—8-й стор.).

приховування факту про виникнення аварії на ядерній установці, джерелі іонізуючого випромінювання або несвоєчасне інформування про це органів державної влади та самоврядування;

приховування та перекручення інформації про аварію або інших даних, які впливають на оцінку безпеки;

приховування інформації про стан радіаційного забруднення навколишнього природного середовища, а також надання умисно неправдивої інформації про стан радіаційної обстановки;

необгрунтований або умисний викид радіоактивних речовин в атмосферу, водне середовище та надра в кількостях, що перевищують гранично допустимі рівні;

крадіжка, незаконне придбання, зберігання, передача, продаж, використання або руйнування ядерних матеріалів, джерел іонізуючого випромінювання, приховування інформації про підготовку або здійснення таких дій;

дії, що призвели або могли призвести до ядерної шкоди;

вимога здійснити певні дії або утриматись від них, поєднана із загрозою використання ядерних матеріалів чи джерел іонізуючого випромінювання;

порушення встановленого порядку ядерного експорту та імпорту;

залучення до господарського обігу з метою використання та споживання населенням продукції, що зазнала опромінення, або виробництво та реалізація без дозволу уповноважених на те органів охорони здоров'я продукції, яка містить радіоактивні речовини понад встановлену норму;

порушення вимог щодо забезпечення фізичного захисту ядерних матеріалів, джерел іонізуючого випромінювання, ядерної установки;

участь у проведенні на території ядерної установки, об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, несанкціонованих громадських заходів;

організація несанкціонованих мітингів та інших заходів поза територією ядерої установки, об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, якщо ці заходи спричинили або могли спричинити перешкоди у доставці до них людей, вантажів, пожежної або іншої спеціальної техніки, а також якщо сталися або могли статися порушення дієздатності систем життєзабезпечення установки, об'єкта.

Відповідальність за інші правопорушення у сфері використання ядерної енергії встановлюється законодавством України.

Стаття 82. Відповідальність підприємств, установ і організацій

На підприємства, установи і організації, які здійснюють діяльність у сфері використання ядерної енергії, у разі порушення норм, правил і стандартів безпеки або умов дозволів на ведення робіт, якщо ці порушення завдали або могли завдати шкоду здоров'ю людей чи навколишньому природному середовищу, органами державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки може бути накладено штрафи. Розмір штрафів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 83. Відповідальність організацій, та осіб, які здійснюють державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки

Організації та особи, які здійснюють державну, включаючи екологічну, експертизу проектів ядерних установок, джерел іонізуючого випромінювання, несуть відповідальність за шкоду (крім цивільної відповідальності за ядерну шкоду), спричинену некомпетентними або необгрунтованими висновками, згідно з законодавством України.

Розділ XV. ЕКСПОРТ ТА ІМПОРТ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК, ОБЛАДНАННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ, ЯДЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ, ДЖЕРЕЛ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ, СПЕЦІАЛЬНИХ НЕЯДЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ПОСЛУГ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ

Стаття 84. Загальні принципи здійснення експорту та імпорту ядерних установок, обладнання, технологій, ядерних матеріалів, джерел іонізуючого випромінювання, спеціальних неядерних матеріалів та послуг

Експорт та імпорт ядерних установок, обладнання, технологій, ядерних матеріалів (у тому числі свіжого та відпрацьованого реакторного палива), джерел іонізуючого випромінювання, спеціальних неядерних матеріалів, що використовуються для виробництва ядерних матеріалів і джерел іонізуючого випромінювання та послуг, включає передачу, продаж і закупівлю у комерційних цілях та передачу у некомерційних цілях (для демонстрації на виставках, проведення спільних робіт тощо) і здійснюється згідно з законодавством України та міжнародними договорами, учасником яких є Україна.

Стаття 85. Умови здійснення експорту та імпорту ядерних установок, обладнання, технологій, ядерних матеріалів, спеціальних неядерних матеріалів та послуг

Експорт та імпорт ядерних установок, обладнання, технологій, ядерних матеріалів, спеціальних неядерних матеріалів та послуг здійснюється у порядку, який встановлюється законодавством України.

Стаття 86. Умови здійснення експорту та імпорту джерел іонізуючого випромінювання

Експорт та імпорт джерел іонізуючого випромінювання та виробів на їх основі здійснюється у порядку, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розділ XVI. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ

Стаття 87. Міжнародні договори України у сфері використання ядерної енергії

Україна встановлює як двосторонні, так і багатосторонні зв'язки з іншими державами з метою мирного використання ядерної енергії. Україна приєднується до вже діючих, а також укладає нові міжнародні договори з урахуванням власних інтересів та можливостей, а також з метою розвитку та зміцнення міжнародного режиму безпеки мирного використання ядерної енергії.

Якщо міжнародним договором, учасником якого є Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачено ядерним законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 88. Участь у діяльності міжнародних організацій

Україна бере участь у діяльності міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері використання ядерної енергії.

Розділ XVII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 89. Чинність дозволів, виданих до прийняття цього Закону

Дозволи на діяльність у сфері використання ядерної енергії, які діяли на території України до прийняття цього Закону, припиняють свою дію не пізніш як через п'ять років після набрання ним чинності. Протягом зазначеного періоду юридичні та фізичні особи, що здійснюють діяльність у сфері використання ядерної енергії, зобов'язані переоформити дозвіл відповідно до цього Закону.

Стаття 90. Сфера застосування цього Закону

Всі вимоги Закону застосовуються щодо будь-якого ядерного інциденту, що може статися на території України, після набрання цим Законом чинності.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
8 лютого 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України (у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Антимонопольний комітет України»)

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про Антимонопольний комітет України та з метою подальшого вдосконалення законодавства Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до деяких законодавчих актів України такі зміни і доповнення:

1. Частину другу статті 8 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 51, ст. 680; 1994 р., № 3, ст. 14) після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

«рішення Антимонопольного комітету України про згоду на створення, реорганізацію (злиття, приєднання) суб'єктів підприємницької діяльності, якщо чинним законодавством визначена необхідність такої згоди».

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим і шостим.

2. У Законі України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 24, ст. 272; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 48, ст. 655; 1993 р., № 11, ст.ст. 83, 94, № 13, ст.ст. 115, 116, № 19, ст. 204, № 26, ст.ст. 277, 279, 280):

а) пункт 1 статті 3 доповнити новою частиною такого змісту:

«Рішення про створення об'єднання (установчий договір) і статут цього об'єднання погоджуються з Антимонопольним комітетом України в порядку, визначеному чинним законодавством»;

б) частину першу пункту 1 статті 5 доповнити реченням такого змісту:

«Рішення про створення підприємства у випадках, передбачених чинним законодавством, приймається за погодженням з Антимонопольним комітетом України»;

в) пункт 2 статті 29 після слів «внутрішніх справ» доповнити словами «Антимонопольного комітету України»;

г) пункт 1 статті 34 викласти в такій редакції:

«Ліквідація і реорганізація (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) підприємства провадяться з дотриманням вимог антимонопольного законодавства за рішенням власника, а у випадках, передбачених цим Законом, за рішенням власника та за участю трудового колективу або органу, уповноваженого створювати такі підприємства, чи за рішенням суду або арбітражного суду. Реорганізація підприємства, що зловживає своїм монопольним становищем на ринку, може здійснюватись також шляхом його примусового поділу в порядку, передбаченому чинним законодавством. Реорганізація підприємства, яка може призвести до екологічних, демографічних та інших негативних наслідків, що зачіпають інтереси населення території, повинна погоджуватися з відповідною Радою народних депутатів».

3. У Законі України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 25, ст. 281; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 644; 1993 р., № 11, ст. 83, № 29, ст. 308):

а) статтю 27 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Контроль за дотриманням антимонопольного законодавства у сфері банківської діяльності здійснює Антимонопольний комітет України. Реорганізація (злиття, приєднання) комерційних банків здійснюється за погодженням з Антимонопольним комітетом України у випадках, передбачених чинним законодавством»;

б) частину другу статті 52 після слів «внутрішніх справ» доповнити словами «Антимонопольного комітету України».

4. У Законі Української РСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст.377; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 20, ст.276; 1993 р., № 12, ст.109, № 17, ст.184, № 19, ст.209):

а) статтю 9 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Антимонопольний комітет України:

— здійснює контроль за додержанням суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності антимонопольного законодавства»;

б) у статті 20:

частину першу викласти в такій редакції:

«Зовнішньоекономічна діяльність здійснюється з дотриманням суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності вимог антимонопольного законодавства, за винятком випадків, передбачених цією статтею»;

частини п'яту—восьму виключити;

в) частину першу статті 31 викласти в такій редакції:

«Під недобросовісною конкуренцією при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності розуміється:

— здійснення демпінгу;

— недобросовісна реклама;

— здійснення інших дій, що визнаються чинним законодавством недобросовісною конкуренцією».

5. Статтю 38 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 38, ст.508; 1992 р., № 47, ст.645) доповнити частиною третьою такого змісту:

«Антимонопольний комітет України здійснює контроль за дотриманням вимог антимонопольного законодавства при обігу цінних паперів».

6. У Законі України «Про господарські товариства» (Відомості Верховної Ради України, 1991р., № 49, ст.682; 1992 р., № 48, ст. 662):

а) статтю 1 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Придбання господарським товариством часток (акцій), активів інших господарських товариств має здійснюватися з дотриманням вимог антимонопольного законодавства»;

б) частину першу статті 4 доповнити реченням такого змісту:

«Установчі документи товариства у випадках, передбачених чинним законодавством, погоджуються з Антимонопольним комітетом України»;

в) у статті 19:

частину першу доповнити словами «з дотриманням вимог антимонопольного законодавства»;

частину другу доповнити реченням такого змісту:

«Реорганізація товариства, що зловживає своїм монопольним становищем на ринку, може здійснюватися також шляхом його примусового поділу в порядку, передбаченому чинним законодавством».

7. Пункт 2 статті 4 Закону України «Про захист прав споживачів» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 1, ст.1) після слів «призначених для споживачів» доповнити словами «Антимонопольний комітет України та його територіальні відділення».

8. У Цивільному процесуальному кодексі України:

а) частину першу статті 5 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) за заявою органів Антимонопольного комітету України з питань, віднесених законодавчими актами до їх компетенції»;

б) частину першу статті 348 доповнити пунктом 19 такого змісту:

«19) рішення Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень у передбачених законодавчими актами випадках»;

в) частину першу статті 356 після слів і цифр «(пункт 3 статті 5 цього Кодексу)» доповнити словами «органів Антимонопольного комітету України».

9. У Арбітражному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56; 1993 р., № 33, ст. 347):

а) частину третю статті 5 після слова «прокурора» доповнити словами «Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень»;

б) частину першу статті 12 доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) справи за заявами органів Антимонопольного комітету України з питань, віднесених законодавчими актами до їх компетенції».

10. Частину першу статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року №. 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113, № 26, ст.281, № 49, ст. 459; 1994 р., № 28, ст. 241, №. 29, ст. 257) доповнити пунктом 36 такого змісту:

«36) органи Антимонопольного комітету України — за позовами, з якими вони звертаються до суду або арбітражного суду у зв'язку з порушенням антимонопольного законодавства».

11. Частину першу статті 39 Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року № 55-93 «Про режим іноземного інвестування» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 28, ст. 302) після слів «мають право» доповнити словами «з дотриманням вимог антимонопольного законодавства».

II. Визнати такими, що втратили чинність:

1. Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року №.13-93 «Про тимчасовий порядок визначення переліку підприємств, що займають монопольне становище на ринку» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 118, № 24, ст. 269).

2. Пункт «а» статті 1 Декрету Кабінету Міністрів України від 12 травня 1993 року № 49-93 «Про внесення змін до Закону України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 27, ст. 291).

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
2 березня 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ІНФОРМАЦІЙНІ АГЕНТСТВА

Цей Закон відповідно до Конституції України, інших законів України та міжнародно-правових документів закріплює правові основи діяльності в Україні інформаційних агентств та їх міжнародного співробітництва.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення інформаційних агентств

Інформаційними агентствами згідно з цим Законом є зареєстровані як юридичні особи суб'єкти інформаційної діяльності, що діють з метою надання інформаційних послуг.

Під представництвом інформаційного агентства в Україні в цьому Законі розуміється зареєстрована в Україні відповідно до чинного законодавства як суб'єкт інформаційної діяльності будь-яка установа (бюро, представництво, корпункт тощо), що представляє в Україні державне або недержавне інформаційне агентство, зареєстроване як юридична особа згідно з чинним законодавством відповідної країни, і що здійснює свою діяльність в Україні у сфері інформації, відповідно до Закону України «Про інформацію», цього Закону.

Стаття 2. Гарантії свободи діяльності інформаційних агентств

Свобода діяльності інформаційних агентств гарантується Конституцією України та чинним законодавством.

Забороняється цензура інформації, поширюваної інформаційними агентствами.

Інформаційні агентства не мають права у своїх матеріалах розголошувати дані, що становлять державну таємницю, або іншу інформацію, яка охороняється законодавством, закликати до насильницької зміни або повалення існуючого конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, підриву її безпеки, вести пропаганду війни, насильства і жорстокості, розпалювати расову, національну, релігійну ворожнечу, розповсюджувати порнографію або іншу інформацію, яка підриває суспільну мораль або підбурює до правопорушень, принижує честь і гідність людини, а також інформацію, яка ущемляє законні права й інтереси громадян, давати оцінки щодо винуватості осіб у здійсненні злочину, вказувати на особу, яка ніби скоїла злочин до рішення суду, публікувати матеріали, які розкривають тактику і методику розслідування.

Стаття 3. Мова продукції інформаційних агентств

Інформаційні агентства згідно з чинним законодавством України поширюють свою продукцію державною, а також іншими мовами, дотримуючи загальновизнаних етично-моральних норм слововживання.

Стаття 4. Законодавство про інформаційні агентства

Законодавство України про інформаційні агентства складають Конституція України, закони України «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення», «Про державну таємницю», цей Закон, інші законодавчі акти України, міжнародні договори в галузі свободи слова та інформації, ратифіковані Україною.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про інформаційні агентства»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про інформаційні агентства» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про інформаційні агентства» інші законодавчі акти України та підзаконні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України до 1 травня 1995 року:

подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про інформаційні агентства»;

привести у відповідність із зазначеним Законом рішення уряду України;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами, державними комітетами та відомствами України їх нормативних актів, у тому числі інструкцій, що суперечать зазначеному Закону.

4. Інформаційним агентствам України до 1 липня 1995 року привести у відповідність із зазначеним Законом свої статути (положення), інші нормативні документи.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комісію Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ,
28 лютого 1995 року.

Розділ II. ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СТАТУС ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ

Стаття 5. Діяльність інформаційних агентств

Діяльність інформаційних агентств — це збирання, обробка, творення, зберігання, підготовка інформації до поширення, випуск та розповсюдження інформаційної продукції.

Випуск та розповсюдження інформаційними агентствами власної продукції з метою отримання прибутку є підприємницькою діяльністю у цій сфері і здійснюється на основі цього Закону та чинного законодавства України.

Стаття 6. Суб'єкти діяльності інформаційних агентств

Суб'єктами діяльності інформаційних агентств є:

засновник (співзасновники) інформаційного агентства;

його керівник (директор, генеральний директор, президент та ін.);

трудовий колектив;

творчий колектив;

журналіст інформаційного агентства;

спеціаліст у галузі засобів комунікації;

автор або власник інформації;

видавець (виробник) продукції інформаційного агентства;

розповсюджувач продукції інформаційного агентства;

споживач продукції інформаційного агентства.

Інформаційне агентство може виступати як засновник (співзасновник) інших засобів масової інформації, бути автором або власником інформації, видавцем (виробником) інформаційної продукції, розповсюджувачем і споживачем інформаційної продукції.

Стаття 7. Статус і статут інформаційного агентства

Інформаційне агентство набуває статусу юридичної особи з моменту його державної реєстрації у порядку, встановленому чинним законодавством України.

Інформаційне агентство діє на підставі свого статуту (положення), яким визначаються його мета та завдання, функції та порядок діяльності.

Статут (положення) інформаційного агентства затверджується засновником (співзасновниками) відповідно до чинного законодавства України.

У статуті (положенні) зазначаються відомості про інформаційне агентство, передбачені частиною першою статті 13 цього Закону, а також положення, встановлені актами законодавства України щодо установчих документів суб'єктів підприємництва.

Стаття 8. Основні види інформаційних агентств

Основними видами інформаційних агентств є державні та недержавні інформаційні агентства України та іноземні інформаційні агентства, які діють в Україні через свої представництва.

Розділ III. ПОРЯДОК ЗАСНУВАННЯ, ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ

Стаття 9. Право на заснування інформаційного агентства

Право на заснування інформаційного агентства в Україні належить громадянам та юридичним особам України. Громадяни та юридичні особи інших держав мають право бути співзасновниками інформаційних агентств України.

Забороняється створення і діяльність інформаційних агентств з іноземними інвестиціями, в статутному фонді яких більше 30 відсотків іноземних інвестицій.

Стаття 10. Засновник (співзасновники) інформаційного агентства

Відповідно до цього Закону засновником є громадянин або юридична особа України, якою засновано інформаційне агентство.

Співзасновниками є громадянин або (та) юридичні особи, які спільно засновують інформаційне агентство.

Стаття 11. Організаційно-правові форми інформаційних агентств

Інформаційні агентства в Україні можуть мати будь-які організаційно-правові форми.

Стаття 12. Державна реєстрація інформаційних агентств

Державній реєстрації підлягають усі інформаційні агентства та представництва іноземних інформаційних агентств, що засновуються або діють в Україні.

Державна реєстрація інформаційних агентств в Україні як суб'єктів інформаційної діяльності проводиться на підставі письмової заяви засновника (співзасновників) до органу державної реєстрації, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Державна реєстрація інформаційних агентств в Україні як суб'єктів підприємницької діяльності проводиться в порядку, строки та за умов, що встановлені чинним законодавством України про державну реєстрацію суб'єктів підприємництва.

Державна реєстрація інформаційних агентств в Україні, заснованих за участю громадян або (та) юридичних осіб інших держав, здійснюється відповідно до порядку, встановленого чинним законодавством України для державної реєстрації спільних (за участю іноземного капіталу) підприємств.

Державна реєстрація представництв іноземних інформаційних агентств в Україні проводиться відповідно до порядку державної реєстрації представництв іноземних суб'єктів підприємництва, встановленого чинним законодавством України.

Стаття 13. Заява про державну реєстрацію інформаційного агентства

У заяві про державну реєстрацію інформаційного агентства повинні бути зазначені:

1) засновник (співзасновники), включаючи: прізвище, ім'я, по батькові та необхідні паспортні дані (для громадян); повне найменування (для юридичної особи); місцезнаходження, номери засобів зв'язку та банківських рахунків;

2) повне найменування та назва інформаційного агентства;

3) вид інформаційного агентства та його організаційно-правова форма;

4) передбачувана сфера розповсюдження інформаційної продукції (місцева, регіональна, національна, національна та зарубіжна, зарубіжна);

5) мови, якими буде розповсюджуватися інформаційна продукція;

6) програмна мета та основні напрями діяльності інформаційного агентства;

7) джерела фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності інформаційного агентства;

8) місцезнаходження інформаційного агентства.

До заяви про державну реєстрацію інформаційних агентств як суб'єктів підприємницької діяльності додаються установчі документи, перелік яких встановлюється статтею 8 Закону України «Про підприємництво». Вимога подання інших відомостей та документів забороняється.

Стаття 14. Відмова в державній реєстрації інформаційного агентства та порядок її оскарження

Реєструючий орган відмовляє у державній реєстрації інформаційного агентства у випадках, коли:

1) назва інформаційного агентства, його програмна мета, основні цілі та напрями діяльності суперечать законодавству України;

2) реєструючим органом уже зареєстровано інше інформаційне агентство з тією ж назвою;

3) заяву подано до закінчення року з дня набрання законної сили рішення суду про припинення діяльності цього інформаційного агентства.

Реєструючий орган надсилає письмове повідомлення про відмову в державній реєстрації протягом семи днів з дня одержання заяви про державну реєстрацію інформаційного агентства від засновника (співзасновників), в якому зазначаються передбачені цим Законом підстави відмови.

Порушення порядку державної реєстрації (перереєстрації), встановленого цим Законом, або відмова в державній реєстрації (перереєстрації) оскаржується в суді.

Стаття 15. Державний реєстраційний збір

За проведення державної реєстрації (перереєстрації) інформаційного агентства справляється реєстраційний збір, порядок сплати та розміри якого визначаються Кабінетом Міністрів України.

За проведення перереєстрації інформаційного агентства реєстраційний збір справляється у половинному розмірі. Реєстраційний збір за перереєстрацію не справляється, якщо вона пов'язана із зміною чинного законодавства України.

Стаття 16. Свідоцтво про державну реєстрацію інформаційних агентств

Відповідні органи державної реєстрації у термін, визначений чинним законодавством України, видають засновнику (співзасновникам) або їх представнику відповідні свідоцтва про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності та підприємництва.

Свідоцтво є підставою для встановлення інформаційному агентству органами державної статистики відповідних кодів та відкриття рахунків в установах банків.

Зразки свідоцтв про державну реєстрацію інформаційних агентств затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Перереєстрація інформаційного агентства

Перереєстрація інформаційного агентства проводиться реєструючим органом у порядку, встановленому для його реєстрації, в разі зміни:

1) його назви;

(Закінчення на 11-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ІНФОРМАЦІЙНІ АГЕНТСТВА

(Початок на 10-й стор.).

2) сфери розповсюдження інформаційної продукції;

3) засновника (складу співзасновників);

4) основних положень статутних документів.

До заяви про перереєстрацію інформаційного агентства додається раніше одержане свідоцтво про державну реєстрацію.

На підставі перереєстрації інформаційного агентства його засновнику (співзасновникам) видається нове свідоцтво про державну реєстрацію встановленого зразка.

Стаття 18. Припинення діяльності інформаційного агентства

Діяльність інформаційного агентства припиняється у разі його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) або ліквідації:

1) з ініціативи засновника (співзасновників);

2) на підставі рішення суду, арбітражного суду.

У разі реорганізації інформаційного агентства в інше інформаційне агентство його засновник (співзасновники) повинні зареєструвати новостворене агентство в порядку, встановленому цим Законом.

Інформаційне агентство вважається таким, що припинило свою діяльність, з моменту виключення його з державного реєстру.

Стаття 19. Порядок вирішення спорів між співзасновниками

Спори між співзасновниками інформаційного агентства вирішуються в порядку, передбаченому законодавством України.

Розділ IV. СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ

Стаття 20. Керівник (директор, генеральний директор, президент та ін.) інформаційного агентства

Керівник (директор, генеральний директор, президент та ін.) є першою особою, яка безпосередньо керує всіма підрозділами інформаційного агентства, відповідає за результати його роботи, підписує фінансові документи і виконує іншу роботу згідно з наданими йому засновником (співзасновниками) інформаційного агентства повноваженнями.

Керівник (директор, генеральний директор, президент та ін.) діє від імені інформаційного агентства в межах, визначених законодавчими актами України та установчими документами агентства.

Керівник (директор, генеральний директор, президент та ін.) обирається (призначається) на посаду і звільняється з посади в порядку, встановленому засновником (співзасновниками) в установчих документах інформаційного агентства відповідно до чинного законодавства України про працю.

Керівника (директора, генерального директора, президента та ін.), якого обрав на посаду трудовий колектив інформаційного агентства, не може бути звільнено без згоди трудового колективу.

Стаття 21. Журналіст інформаційного агентства

Журналіст інформаційного агентства — це творчий працівник, який збирає, одержує, створює та готує інформацію для інформаційного агентства і діє від його імені на підставі трудових чи інших договірних відносин з ним або за його уповноваженням.

Належність журналіста до інформаційного агентства підтверджується службовим посвідченням цього агентства чи іншим документом, виданим йому цим агентством.

Журналіст інформаційного агентства має права та виконує обов'язки, визначені чинним законодавством України про пресу, телебачення і радіомовлення.

Акредитація журналіста інформаційного агентства при державних органах та органах управління об'єднань громадян проводиться на підставах і в порядку, встановлених чинним законодавством України.

Стаття 22. Спеціаліст у галузі засобів комунікації

Спеціалістом у галузі засобів комунікацій є працівник інформаційного агентства, який на професійних засадах здійснює розповсюдження інформаційної продукції через засоби комунікації та несе відповідальність за використання цих засобів виключно на підставі чинного законодавства України.

Стаття 23. Видавець (виробник) продукції інформаційного агентства

Видавцем (виробником) продукції інформаційного агентства може бути як саме агентство, так і суб'єкт підприємництва, який здійснює випуск (тиражування або виробництво) інформаційної продукції на підставі угоди, укладеної між ним та інформаційним агентством.

Стаття 24. Розповсюджувач продукції інформаційного агентства

Розповсюджувачем продукції інформаційного агентства може бути як саме агентство, так і суб'єкт підприємництва — власник (користувач) засобу комунікації, через який він розповсюджує продукцію інформаційного агентства в порядку і на умовах, визначених чинним законодавством України та укладеною між ними угодою.

Стаття 25. Споживачі продукції інформаційних агентств

Споживачами продукції інформаційних агентств є громадяни, юридичні особи, державні органи України та інших держав, які на підставі відповідної угоди з інформаційними агентствами одержують їх інформаційну продукцію.

Розділ V. РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ПРОДУКЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА

Стаття 26. Продукція інформаційного агентства

Продукція інформаційного агентства — це матеріалізований результат його діяльності, призначений для розповсюдження з метою задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб, держави.

Продукція інформаційного агентства є його власністю, якщо інше не передбачено законодавством. Право власності на неї охороняється чинним законодавством України.

Стаття 27. Основні види продукції інформаційних агентств

Основними видами продукції інформаційних агентств є: електронна, друкована, фото-, кіно-, аудіо- та відеопродукція.

Інформаційні агентства мають право на випуск продукції, яка передбачена їх статутними документами, та іншої інформаційної продукції, не забороненої чинним законодавством України.

Стаття 28. Вихідні дані продукції інформаційних агентств

Кожен випуск продукції інформаційних агентств повинен містити такі вихідні дані:

1) назву інформаційного агентства;

2) прізвище чергового редактора чи відповідального за випуск та їх реквізити;

3) порядковий номер випуску і дату його виходу у світ;

4) адресу агентства.

Стаття 29. Засоби комунікації та порядок їх використання

Засобами комунікації є засоби розповсюдження продукції інформаційних агентств, такі як: друковані та екранні видання, радіо, телебачення (кабельне, супутникове, глобальне), електричний та електронний зв'язок (телеграф, телефон, телекс, телефакс), комп'ютерні мережі та інші телекомунікації.

Інформаційні агентства мають переважне право на використання засобів комунікації.

Порядок використання інформаційними агентствами засобів комунікації визначається чинним законодавством України про ці засоби.

Державним інформаційним агентствам надається перед іншими інформаційними агентствами першочергове право на використання засобів комунікації для розповсюдження інформації, яка має особливе значення для держави і суспільства.

Стаття 30. Відносини між інформаційним агентством та розповсюджувачем — власником (користувачем) засобу комунікації

Основою відносин між інформаційним агентством та розповсюджувачем — власником (користувачем) засобу комунікації є договір.

Розповсюджувач — власник (користувач) засобу комунікації укладає договір з інформаційним агентством за наявності у нього свідоцтва про державну реєстрацію.

Стаття 31. Відносини інформаційних агентств з іншими учасниками інформаційних відносин

Відносини інформаційних агентств з іншими учасниками інформаційних відносин будуються на основі Закону України «Про інформацію» та чинного законодавства України.

Стаття 32. Відносини інформаційних агентств з авторами або власниками інформації

Відносини інформаційних агентств з авторами або власниками інформації здійснюються на основі укладених між ними договорів.

Забороняється зобов'язувати інформаційне агентство розповсюджувати відхилену ним інформацію, якщо інше не передбачено цим Законом або Статутом (положенням) інформаційного агентства.

Стаття 33. Спростування розповсюдженої інформаційним агентством інформації

Громадяни, юридичні особи, державні органи і органи місцевого самоврядування, а також їх уповноважені представники мають право вимагати від інформаційного агентства спростування розповсюджених про них відомостей, що не відповідають дійсності, принижують їх честь та гідність.

Спростування здійснюється інформаційним агентством, яке розповсюдило таку інформацію. Інформація, що не відповідає дійсності, має бути спростована як інформаційним агентством, так і розповсюджувачем цієї інформації. Відшкодування матеріальних і моральних збитків за розповсюдження інформації, що спростовується, здійснюється у порядку, передбаченому законодавством.

Розділ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ІНФОРМАЦІЙНІ АГЕНТСТВА

Стаття 34. Підстави відповідальності

Відповідальність за порушення цього Закону несуть суб'єкти діяльності інформаційних агентств та інші особи, винні у:

1) вчиненні порушень, передбачених статтею 47 Закону України «Про інформацію»;

2) незаконному використанні чи вилученні продукції інформаційного агентства;

3) порушенні прав та зловживанні правами журналіста чи спеціаліста в галузі комунікації, встановлених статтями 21 та 22 цього Закону та статтею 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»;

4) порушенні положень частини третьої статті 2 цього Закону;

5) одержанні свідоцтва про державну реєстрацію інформаційного агентства незаконним шляхом;

6) незаконному випуску та розповсюдженні продукції інформаційного агентства без його державної реєстрації або після припинення його діяльності, а також в ухиленні від перереєстрації;

7) неповному опублікуванні передбачених законодавством вихідних даних;

8) порушенні права вимоги щодо спростування та порядку його розповсюдження, передбачених статтею 33 цього Закону;

9) порушеннях використання засобів комунікації, передбачених чинним законодавством України.

Особи, винні у порушенні цього Закону, притягаються до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної або кримінальної відповідальності згідно з чинним законодавством України.

Стаття 35. Звільнення від відповідальності

Інформаційне агентство, суб'єкти діяльності інформаційних агентств не несуть відповідальності за розповсюдження інформації, яка не відповідає дійсності, принижує честь і гідність громадян та організацій, порушує їх права і законні інтереси або являє собою зловживання свободою діяльності інформаційних агентств і правами журналіста, якщо ця інформація:

1) одержана від інших інформаційних агентств або засобів масової інформації і є дослівним відтворенням матеріалів, опублікованих цими агентствами чи засобами масової інформації та якщо вони були спростовані у відповідності з статтею 33 цього Закону;

2) міститься в офіційній відповіді на інформаційний запит, наданий відповідно до Закону України «Про інформацію»;

3) є дослівним відтворенням офіційних виступів посадових осіб державних органів, організацій і об'єднань громадян;

4) є результатом внесення змін, скорочень чи редагування продукції інформаційних агентств, здійснених без їх відома розповсюджувачем чи споживачем продукції.

Розділ VII. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ

Стаття 36. Міжнародна діяльність інформаційних агентств України

Міжнародна діяльність інформаційних агентств України і співробітництво у цій сфері здійснюються на основі міжнародних договорів, визнаних Україною, Закону України «Про інформацію», цього Закону та інших актів законодавства України.

Стаття 37. Діяльність в Україні представництв іноземних інформаційних агентств

Представництва іноземних інформаційних агентств здійснюють свою діяльність в Україні в порядку, встановленому чинним законодавством України.

Акредитація кореспондентів іноземних агентств здійснюється Міністерством закордонних справ України у порядку, встановленому чинним законодавством України.

Стаття 38. Порядок розповсюдження в Україні продукції іноземних інформаційних агентств

Іноземні інформаційні агентства розповсюджують свою продукцію в Україні в порядку, встановленому чинним законодавством України, якщо інший порядок не передбачається міжнародним договором.

Міжнародними договорами, ратифікованими Україною, може передбачатися пільговий порядок розповсюдження продукції іноземних інформаційних агентств.

Стаття 39. Діяльність українських інформаційних агентств за кордоном

Інформаційні агентства України здійснюють свою діяльність за кордоном на підставах, визначених чинним законодавством країни, де ведеться ця діяльність, або міждержавним договором, що укладений між Україною та цією державою.

Акредитація кореспондентів інформаційних агентств України за кордоном проводиться на основі міжнародного договору або чинного законодавства країни перебування.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
28 лютого 1995 року.

У номер

● *Одещина*

Як позбутися ненажери

Мова про мнеміопсиса — хижу медузоподібну істоту, що поїдає багатьох морських тварин, ікру та мальків риб. Донедавна Чорне море її не знало, однак останнім часом мнеміопсис інтенсивно розмножується й завдає неабиякої шкоди. За міжнародними підрахунками збитки від мнеміопсиса становлять мільярд американських доларів на рік.

Серйозну екологічну проблему нещодавно обговорено на сесії робочої групи експертів ООН з наукових аспектів охорони морського середовища (ГЕЗАМП). Вироблено стратегію дій, спрямованих на зниження екологічної, економічної та соціальної небезпеки. Рішення ГЕЗАМП надіслане урядам причорноморських країн та до відповідних інстанцій ООН. Однак чи вдасться в результаті позбутися мнеміопсиса, покаже час.

Відлуння війни

Під час поглиблення каналу, по якому до Одеського порту заходять великотоннажні судна, «черпалка» земснаряда підняла з морського дна 50-кілограмову глибинну бомбу. Вдарили на сполох. У море спішно вийшла група мінерів під командуванням полковника Івана Спаського. Невдовзі на морському дні було виявлено ще 8 бомб, що лежали тут з часів війни. Двома рейсами катера «сюрпризи» доставили на берег, звідти на спеціальному автомобілі — на полігон біля селища Чорноморське, де бомби і знешкодили.

● *Волинь*

Вшанування полеглих

У районному центрі Горохів урочисто відзначено 52-у річницю бою, який провели тут підрозділи УПА з фашистськими окупантами в березні 1943 року. Учасники і гості свята поклали вінки до символічної могили жертв німецького та більшовицького окупаційних режимів, до місця криниці, в яку енкаведисти скидали тіла замордованих вояків УПА. Вінки пам'яті і шани лягли до могил червоноармійців на Пагорбі Слави та на місці масових розстрілів гітлерівцями євреїв.

● *Луганщина*

Благодійний телемарафон

Артисти, письменники, журналісти стали учасниками телемарафону «Пам'ять», який транслювало Луганське обласне телебачення. Ініціатори цього заходу (місцеве телебачення і облрада народних депутатів) мали на меті допомогти учасникам війни, зібравши кошти для покращення їхнього життя.

Зібрано чимало — 4,5 мільярда карбованців, але цього, на жаль, замало. До слова, на пільговій квартирній черзі в Луганську стоїть 160 інвалідів війни, а реальний шанс одержати нове житло мають лише 6 чоловік.

● *Полтава*

Без миски ніяк не обійтися

Різноманітні ємкості, які випускає полтавський завод «Хіммаш», широко використовуються у різних галузях промисловості та в народному господарстві.

Крім цього, підприємство ще відоме товарами народного споживання. Це — емальований посуд: тарілки, миски, каструлі, підноси тощо.

Урожай-95

Чи заробить шахтар на деруни

Сільгосппідприємства Овруцького району цієї весни збираються посіяти удвічі більше цукрових буряків, ніж торік. Хоча це глибоке Полісся, де солодких коренів ніколи не вирощували, але торік господарство «Мир», приміром, зібрало на круг більше 400 центнерів — удвічі більше, ніж у середньому по області.

Після переробки одержали від цукрозаводу в перерахунку на гектар по 23 центнери цукру. А на додачу — жом для худоби, та ще й трохи маляси.

Звичайно, в масштабах області той цукор, що його одержали кілька господарств поліського району, погоди не робить. Але приклад цей повчальний, бо переконує, що саме життя змушує селян думати, що вигідніше сіяти й садити. Але ніде правди діти, нині й прогнозувати важко. Особливо, коли йдеться про культури, які вимагають великих затрат. Приміром, картоплю.

— На кожному гектарі треба спалити 200 кілограмів пального. Затратити такі кошти на вирощування, а потім не знати, куди подіти бульби? — бідкається перший заступник начальника облсільгоспуправління Михайло Кутина.

Свого часу картопля займала в області 60 тисяч гектарів. Потім площі стали зменшуватися. Особливо вдарила по настроях картоплярів ситуація, яка склалася з урожаєм 1993 року, коли не знали, що з ним робити. Тому торік картоплю посадили лише на площі 17,6 тисячі гектарів. Але навіть торішній урожай виявилося непросто перетворити на гроші.

— Тож як керівникам плодоовочпрому з районами укладати договори на нинішній рік, якщо вони досі за торішній урожай не розрахувалися? — запитує Михайло Кутина.

Загалом плодоовочпром, кооператори і «Сортнасінняовоч» змогли домовитися з господарствами про закупівлю лише 4 тисяч тонн бульби урожаю 1995 року. Таку кількість при бажанні можна виростити в одному господарстві. Якщо так триватиме й далі, підсумував Михайло Іванович, то селяни замість картоплі сіятимуть багаторічні трави, які і затрат великих не потребують, і бідний поліський грунт поживними речовинами збагачують.

Для Овруцького району, того самого, де несподівано захопилися цукровими буряками, картопля — одна з провідних культур. Розгубленість місцевих картоплярів, які теж довго не знали, чи матимуть виручку від торішньої продукції, змінилася стриманим оптимізмом після того, коли сюди, хай і з запізненням, посипалися пропозиції з південних областей України. Найвигіднішим виявився такий бартер: два кілограми бульб за кілограм кукурудзи. Тобто кілограм картоплі оцінили аж у 35 тисяч карбованців.

У цьому районі збираються засадити картоплею півтори тисячі гектарів — стільки, як і торік. Але картоплярі не приховують свого подиву. Чому великі міста, промислові регіони не можуть заздалегідь визначити свої потреби, укласти договори? Колись, в епоху тотального плану, кожному колгоспові нав'язували, скільки й чого сіяти й садити, часто-густо всупереч прагматичним розрахункам. Нині інша крайність. Але ж ринкова економіка — це не базар. Вона передбачає чіткий план, тільки не нав'язаний згори, а скрупульозно продуманий тими, чиїм інтересам він має служити. Інакше чи по кишені будуть шахтарям і металургам деруни з поліської картоплі?

Невтямки овруцьким картоплярам і те, чому це раптом їхній досвід вирощування насінних бульб виявився непотрібним. Невже в інших регіонах не усвідомили, що з абиякого посадкового матеріалу путящого врожаю не буде?

...Ось чому цукровими буряками займатися простіше: завіз на завод, забрав цукор — а цю валюту інфляція не з'їдає, на відміну від тих карбованців за картоплю, які ще невідомо коли одержиш...

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Коментар оглядача

НЕ СПІЗНИТИСЯ Б...

Настав нарешті в селі той час, який називають гарячою порою. Польові роботи, незважаючи на «мокру» погоду, йдуть у всіх без винятку областях і щодень активізуються.

Найважливіше нині — якомога швидше посіяти ранні зернові й бобові, адже то додаткові паляниці, додаткові корми. Та поки що з належних 4,7 мільйона гектарів посіяно трохи більше половини. Не можна баритися і з підсівом озимих, які погано перезимували. Найбільше їх залишилося у Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській областях.

Не зовсім добрі справи з підживленням зернових, особливо пшениці, азотними добривами. Цього року держава виділила у кредит під майбутній урожай достатню кількість і селітри, і карбаміду — значно більше, ніж торік. Проте, як розповів начальник головного управління землеробства Міністерства сільського господарства і продовольства Леонтій Зіневич, з цим важливим агрозаходом забарилися у Харківській, Херсонській, Одеській областях, де підживлено четверту частину, а то й менше належних площ. Звичайно, можна нарікати на погодні умови, на те, що не допомогла сільгоспавіація, але ж в інших областях міндобрива внесено вчасно. Якщо з другим підживленням (у фазі виходу рослин у трубку) запізнитися, недобір урожаю становитиме 25 — 30 процентів.

Ще одна обставина викликає тривогу: погодні умови нинішньої весни сприятливі для розвитку бур'янів, шкідників та хвороб, тому особливу увагу слід звернути на захист рослин. Однак пестицидів і гербіцидів є поки що тільки на 3-мільйонну площу зернових. Не вистачає засобів хімічного захисту посівів кукурудзи (на 5 мільйонів гектарів), буряків, соняшнику (по півтора мільйона гектарів). Де тільки не доводиться їх вишукувати, адже Україна цих хімікатів не виробляє.

На черзі — підготовка грунту та садіння і сівба овочевих, картоплі. Як запевнили у Мінсільгосппроді, насінням городництво забезпечене. Заготовлено, зокрема, 40 тисяч тонн елітної картоплі, яка, до речі, через мережу насіннєвих кіосків реалізовуватиметься і населенню. Бо більша надія у виробництві овочів та картоплі покладається саме на власників присадибних і дачних ділянок. Цього року, наприклад, колективні господарства (а їх в Україні понад 15 тисяч) посадять всього 160 тисяч гектарів картоплі — на 100 тисяч гектарів менше, ніж торік.

Микола ФЕДОРЕНКО.

Запитання — відповідь

ПІЛЬГ НІХТО НЕ ПОЗБАВЛЯВ

Звертається до вас пенсіонер МВС України. Мешкаю у власному будинку, опалюваному газом. Користуюся 50- відсотковою скидкою в оплаті комунальних послуг, але з мене місцеве газове господарство бере повну вартість, мотивуючи тим, що райвідділ не перераховує їм гроші за комунальні послуги.

С.КУЧЕРЕНКО.

Василівка
Дніпропетровської області.

Фінансово-економічне управління МВС України повідомило, що, згідно з Законом України «Про міліцію", за працівниками міліції, які мешкають і працюють у сільській місцевості та селищах міського типу, а також членами їхніх сімей (які проживають з ними), та звільненими зі служби за віком, у зв'язку з хворобою чи за вислугу років, зберігається право безплатного забезпечення житла опаленням і освітленням за встановленими нормами.

Перерахування коштів на пільги проводять за рахунок держави ті підприємства й організації, які надають ці послуги.

Збитки від надання пільг компенсуються підприємствам і організаціям з місцевих бюджетів.

Роз'яснення щодо пільг було надіслане Мінфіном України Мінфіну Автономної Республіки Крим, фінансовим управлінням обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів за № 15-203 від 6 січня 1995 року.

Досвід

Виведено нову м'ясну породу

Переважно на базі господарств Ковельського району виведено волинську м'ясну породу великої рогатої худоби, в якої — велике майбутнє. Приміром, жива вага бугаїв — 950—1050 кілограмів, корів — 500—550 кілограмів. Бички за 17—18 місяців набирають 400—450 кілограмів. Тварини нової породи невибагливі до кормів, мають високу енергію росту, стійкі до різних захворювань. У колективному сільськогосподарському підприємстві «Зоря» вже нараховується 1400 голів волинської м'ясної породи. Як сказав начальник відділу тваринництва управління сільського господарства і продовольства району Юрій Майсак, майже всі господарства Ковельщини перейшли на вирощування худоби нової породи. Торік її тут було 3468 голів, а вже в цьому році господарства району матимуть 7200 голів.

У районі велику увагу приділяють також поліпшенню природних луків і пасовищ. Нещодавно в колективних сільськогосподарських підприємствах побували канадські спеціалісти з тваринництва Волейс Ванін та Брант Киричук, які зробили економічний аналіз використання природних пасовищ.

Крім того, ковельці працюють над поліпшенням справ у свинарстві. В кількох господарствах району запроваджено прогресивну молдавську технологію з утримання свиней на водяних ваннах, що сприяє збільшенню поголів'я. Так, у КСП імені Івана Франка за такою технологією утримується 350 свиноматок. Торік тут одержали по 8,6 поросяти на одну свиноматку. Завдяки реконструкції свинарників, новому підходу до утримання тварин їх поголів'я протягом цього року планують довести до 12 тисяч голів.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

І буде ковбаса смачнішою?

Група фахівців відділу розробки термообладнання Київського технологічного інституту молока та м'яса під керівництвом професора Георгія Єреська створила оригінальне обладнання для термічної обробки харчових продуктів. Воно дає змогу вести виробництво ковбас в автоматичному режимі. Готовий продукт має надійну якість.

У комбінованих термокамерах нової конструкції автоматично готується середовище певного хімічного складу і температурно-вологісних параметрів.

Проведені на Ковельському м'ясокомбінаті приймально-здавальні випробування дослідних зразків термокамери разом з димогенератором дали хороші результати.

Заміна старого обладнання на створене дасть змогу значно зменшити металомісткість теплообмінного устаткування і знизити при цьому споживання електроенергії.

Ніна УСАТЕНКО,
завідувачка відділу розробки термообладнання інституту.

Офіційно

Бюджет прийняли. Час пішов...

У зв'язку з чисельними запитами громадян, народних депутатів, підприємств і організацій щодо цінних паперів колишнього Союзу РСР, а саме облігацій Державної цільової безпроцентної позики 1990 року, облігацій Державної внутрішньої виграшної позики 1982 року, казначейських зобов'язань СРСР, сертифікатів Ощадного банку СРСР, прес-служба Мінфіну України оприлюднила заяву.

Відповідно до Указу Президента України від 15 червня 1994 року «Про першочергові заходи щодо компенсації громадянам України втрат від знецінення цінних паперів і грошових заощаджень» облігації Державної цільової внутрішньої позики 1990 року, казначейські зобов'язання СРСР, сертифікати Ощадного банку СРСР підлягають викупу з індексацією відповідно до темпів зростання споживчих цін у 1992—1994 роках. На викуп усіх таких цінних паперів, що знаходяться у громадян, необхідно близько 203 трлн. карбованців.

Виходячи з фінансових можливостей держави, у проекті закону України «Про Державний бюджет України на 1995 рік» Міністерством фінансів передбачаються кошти для викупу облігацій Державної безпроцентної позики 1990 року, порядок викупу буде визначено у двотижневий термін після затвердження Державного бюджету на 1995 рік. Тож час пішов...

Викуп інших цінних паперів колишнього СРСР провадитиметься поступово, в міру вишукування відповідних коштів.

До речі

Торік бажання не відповідали можливостям

За станом на 2 січня 1992 року, тобто на момент лібералізації цін, громадяни України мали грошових заощаджень на суму більше 125 мільярдів карбованців. В установах Ощадного банку — 116,1 мільярда, в установах колишнього Укрдержстраху — 7,4 мільярда, у цінних паперах Союзу РСР — 2,3 мільярда карбованців.

Згідно з версією уряду до листопадової минулого року лібералізації рівень споживчих цін зріс у 3708 разів, що знецінило грошові накопичення громадян. В Кабінеті міністрів розглядалось питання про компенсаційні заходи, виходячи з можливості реалізації майна державних підприємств, які не підлягають приватизації, колишнього військового майна, а також майна громадських організацій. Проте ще у вересні минулого року Національний банк вважав за неможливе забезпечити цей механізм платіжними засобами, оскільки загальний обсяг компенсації становив на той час 457,6 трильйона карбованців — більше наявних і розрахункових обсягів грошової маси в державі.

Проблемний репортаж

ДЕ ВІН, СЕРТИФІКАТНЫЙ РАЙ?

***НАПРИКІНЦІ** робочого дня у приміщенні філії Ощадбанку міста Сум, як то кажуть, яблуку ніде впасти. Тож черга до віконця «Прийом платежів» поступово переростає у натовп, через який нелегко пробратися до інших служб філії.*

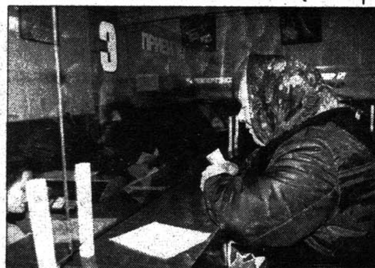
— Чи бувають у вашій касі подібні черги платників грошових заощаджень? — запитання до завідуючої Тетяни Ковальової.

— Звичайно, ні, — відповідає. — Минулися часи, коли майже кожен трудівник мав ощадкнижку. Сьогодні найвищі процентні ставки неспроможні уберегти гроші від знецінення. Тож нашими послугами здебільшого користуються соціально незахищені громадяни. 90 відсотків вкладників Ощадбанку — пенсіонери. Вони надають перевагу депозитним рахункам, за якими можна щомісяця отримувати десяту частину внесеної суми. Прикро, але ці вклади приймаємо останні дні. Борги не дозволяють. Є у нас і прихильники строкових вкладів /на 6 місяців і більше/, на які банк гарантує 160 процентів річних. Популярними серед працюючих і пенсіонерів залишаються вклади до запитання. Вони роблять набагато зручнішою процедуру отримання пенсії чи заробітної плати.

До віконця оператора підходить літня жінка. На запитання, чи має вона грошові вклади в Ощадбанку, відповідає: «Так, мої діти живуть і працюють в Росії. Три місяці тому вони прислали мені 10 мільйонів карбованців і порадили відкрити депозитний рахунок. Тепер щомісяця я отримую 1 мільйон карбованців, а це суттєва добавка до пенсії».

— А я зарікся зберігати гроші в Ощадбанку, — підключається до розмови чоловік похилого віку. Все життя працював на шкідливому виробництві, заробляв непогано, тож на пенсію їшов не з порожніми руками: на книжці було 7 тисяч карбованців. Сподівався: матиму спокійну старість. І що ж? Ледь зводжу кінці з кінцями, інколи хліба нема за що купити. А на обіцяні сертифікати, якими збираються з нами розрахуватися, у мене надія слабка. Чи доживу?

Сумніви людей небезпідставні. Співробітники філії Ощадбанку з цього приводу лише розводять руками. Ніхто не може точно сказати,

коли ж держава спроможеться повернути борги як за знецінення заощаджень, так і за внутрішню цільову позику 1990 року. Так, з Постановою Кабінету міністрів їх ознайомили. Прийшов і відповідний лист від правління Державного спеціалізованого комерційного Ощадного банку України, в якому йдеться про нарахування і індексацію грошових заощаджень у 2200 разів. Вказаний і термін виконання Постанови — 1 травня 1995 року. Але до цього часу філії Ощадбанку до діла не взялися, адже вони повинні **лише видавати сертифікати громадянам, а вони не квапляться.**

Прояснити ситуацію допоміг телефонний дзвінок до заступника управляючого Сумського відділення Ощадбанку Тетяни Каткової.

— Так, філії поки що без роботи, але не з нашої вини. Доки Кабінет міністрів не виділить належні кошти, справа далі не піде. До того ж ще немає й сертифікатів. Саме з цих причин ми «забуксували» на стадії підготовки документальної бази. Готуємо спеціальні відомості про нарахування компенсацій та видачі сертифікатів. Всі дані про наших вкладників занесено до комп'ютера. Тож, коли у верхах порозуміють відносно коштів, ми швидко заповнимо відповідні документи.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

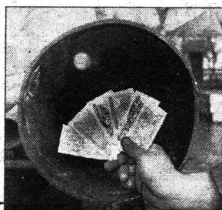
До уваги уряду

Заощадження населення знецінила держава. Вона має їх повернути

***ВНАСЛІДОК** глибокої економічної кризи та інфляції в Україні грошові заощадження населення, що були в Ощадному банку, знецінилися. Нині держава не має можливості компенсувати ці втрати шляхом індексації і не має більш чи менш виваженої концепції розв'язання цієї проблеми.*

Тим часом гострота цього питання зростає пропорційно до зниження життевого рівня населення і набуває вже конфліктних форм. Потрібно знайти рішення, яке давало б можливість компенсувати населенню втрати і водночас враховувало реальні можливості економіки України. Це можна було б зробити, зв'язавши компенсацію з частковим введенням гривні.

За основу порівняння заощаджених сум взяти споживчий кошик товарів і послуг. Його оцінити в рублях (карбованцях) заощаджень за станом на 2 січня 1992 року. Потім цей же споживчий кошик оцінити в нинішніх цінах, а одержану суму перерахувати в доларах США за офіційним курсом Національного банку України. Отже, будуть визначені грошові суми в доларах і рублях, на які можна придбати одну й ту саму кількість товарів та послуг (в доларах — тепер, а в рублях — за станом на 2 січня 1992 року). Поділивши одну суму на другу, одержимо коефіцієнт переведення рублів з купівельною спроможністю на початок січня 1992 року в долари США з їх купівельною спроможністю в Україні на сьогодні.

Після цього один долар США прирівняти до однієї гривні, а рубльові заощадження населення перерахувати за визначеним коефіцієнтом у гривні. За цим коефіцієнтом можуть бути нараховані відсотки в гривнях. Видавати вклади в купонах за офіційним курсом до долара (отже, й до гривні).

Це — в ідеалі. За такого механізму вклади населення цілком зберігаються в національній валюті, яка має таку саму купівельну спроможність, як і долар США. Гривня в даному разі реально виконує функцію заощадження. Але запровадити таку схему компенсацій держава зараз неспроможна. Тут є кілька проблем.

Перша полягає в доцільності компенсувати населенню вклади в повному обсязі, оскільки виробництво за цей час скоротилося приблизно вдвічі. Якщо буде вирішено, що повна компенсація необгрунтована, то відповідно можна було б скоригувати коефіцієнт переводу рублів січня 1992 року в гривні (долари).

Друге питання пов'язане з виплатами вкладів. Можна було б запровадити такий порядок, за якого вкладники могли б знімати зі своїх вкладів щомісячно обмежену суму або мати право знімати гроші тільки на певні витрати (поховання, плату за деякі комунальні послуги тощо). Можна також передбачити використання цих коштів на приватизацію, якщо об'єкт приватизують шляхом продажу з аукціону. Суми, що не виплачуються, зберігаються в гривнях (прирівняних до доларів США) і приносять помірний прибуток.

Головна перевага такого підходу полягає в тому, що населенню буде повернено його реальні вклади, які надалі не знецінюються, а збільшуються внаслідок нарахування відсотків, хоча користуватися цими вкладами деякий час можна буде тільки в обмежених розмірах або цілеспрямовано.

Андрій ГРИЦЕНКО,
доктор економічних наук,
професор.

Застереження

Сім разів перевірте...

Чимдалі зростає число ошуканих громадян не тільки трастовими компаніями, а й банківськими установами. Тим часом, чинне законодавство, на жаль, не забезпечує повноцінного захисту прав вкладників, попри те, що практично кожна банківська операція містить у собі значний ризик. Що робити для того, щоб переконатися в надійності джерела заощаджень? Передусім слід уважно вивчити баланс банківської установи, співвідношення пасивів і активів. При цьому увагу слід передусім звертати на власні активи банку — залучення коштів акціонерів, прибуток, зменшений на суми видатків. Швидке зростання позитивного сальдо має насторожувати. Найперша ознака надійності банківської установи — стабільність. Зрештою, покладайтесь більше на консультації фахівців.

ЩО ОДЕРЖУЄ СЕЛЮ ВІД АУКЦІОНУ

Своєрідний підсумок підбили фінансисти на сьомих аукціонних торгах з продажу сільськогосподарської продукції за спотовими і форвардними контрактами: з початку проведення торгів було реалізовано продукції на 5 трлн. крб.

Здебільшого торги відбувались за спотовими контрактами (за ними отримано 93 проц. всіх коштів).

Що стосується форвардних контрактів, то дався взнаки брак досвіду їх організації. За ними було продано лише 15 тисяч тонн пивоварного ячменю, 7,8 тисячі тонн пшениці та 6 тисяч тонн насіння соняшнику. Але всі розуміють, що від того, як буде організовано торгівлю за форвардними контрактами, залежатиме подальший успіх і розвиток аукціонних торгів.

Господарства Хмельницької, Тернопільської, а Київської, Кіровоградської та Вінницької областей отримали понад 400 тисяч тонн давальницького цукру, але не виставили на торги жодного кілограма і водночас здійснюють бартерний обмін на пальне за гіршими умовами, ніж аукціонні.

Під час проведення торгів відпрацювали і вдосконалили механізм ринкового ціноутворення на сільськогосподарську продукцію відповідно до попиту і пропозиції. Ціни на сільськогосподарську продукцію, що встановлювалися на різних аукціонних торгах, не мали великих розбіжностей. Отже прогноз ініціаторів аукціонних торгів, що завдяки цим торгам з'явиться можливість з'ясувати реальну ціну на сільськогосподарську продукцію, яка відповідатиме суспільно корисним витратам праці, в цілому справдився.

Дмитро РІКБЕРГ,
керівник
прес-служби НБУ.

Середні ціни на торгах
(лютий 1995 року)

	(млн. крб за тонну)
Пшениця	12,03
Ячмінь пивоварний	10,00
Ячмінь фуражний	8,66
Горох	13,50
Насіння соняшнику	32,90
Олія	81,75
Цукор	44,89
М'ясо яловичини	180,00

Курси валют

	Купівля			Продаж		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Хмельницький	151-155	102-110	30	157-160	108-110	33
Чернівці	153	105	28	158	110	31
Кіровоград	152	94	31	155	100	33
Київ	148-151	108	28-28,2	154-156	110-113	31
Тернопіль	155-157	100-107	27-35	158-161	107-115	30-38

Хроніка. Факти. Події

● *Сектор Газа*

Чим гірше, тим краще?

На землі так званої «палестинської автономії», яка охоплює сектор Газа та район Єрихона, вчинено черговий терористичний акт. Самовбивці-палестинці, які перебували у двох напханих вибухівкою машинах, убили 6 і поранили не менш як 45 ізраїльтян. Цей акт викликав сумніви щодо майбутнього угоди про самоврядування, укладеної між Ізраїлем та Організацією визволення Палестини. Ізраїль офіційно попередив палестинську владу, що коли вони не вживуть заходів проти терористичних угруповань, які діють на підконтрольній ОВП території, процес дальшого поширення автономії опиниться під знаком питання. Проте, ця перспектива, здається, цілком влаштовує терористів, які діють під гаслом: «Чим гірше, тим краще», і не збираються згортати бойові дії проти ізраїльтян, започатковані свого часу у рамках «Інтифади» — «загальнонаціональної збройної боротьби» проти окупації.

На знімку з журналу «Тайм» (США): палестинські бойовики на вулицях Гази.

● *Хорватія*

Своїх не бив, тому й чужі не бояться

Російського генерал-майора О. Перелякина знято з посади командувача сектора Сил ООН «Схід» (Хорватія). Це рішення прийнято штаб-квартирою ООН у Нью-Йорку і вже набуло чинності. Згаданого воєначальника змішено «у зв'язку з незадовільним станом військової дисципліни і моралі» у секторі «Схід». Йому також інкримінується невиконання наказів командування і самоправство. Про зняття О. Перелякина з посади доведено до відома постійному представництву Росії при ООН, чиї керівні чиновники, восени минулого року, до речі, спільно з комісією Міністерства оборони РФ, провели власну перевірку у секторі «Схід», однак ніяких неподобств у діяльності генерал-майора О. Перелякина не виявили.

● *Іспанія—Канада*

А бідолашний палтус і не знає...

«Рибна війна» між Оттавою та Мадридом не тільки не вщухає, а й набирає дедалі ширшого розмаху. Не у змозі домовитися дипломатичним шляхом щодо квот вилову палтуса, Іспанія і Канада вживають одна проти одної репресивних заходів. У заокеанських портах було заарештовано іспанські траулери, що викликало вибух протесту по цей бік Атлантики. Іспанія привела у бойову готовність деякі підрозділи свого ВМФ. Нині її траулери продовжують — навмисно — борознити води, які Канада вважає своїми, але вже під захистом бойових кораблів. У Європейському Союзі, на розгляд якого потрапила ця проблема, одностайності не спостерігається. Мадрид закликає ЄС вжити проти Канади торговельних санкцій. Однак Великобританія попередила, що заблокує проект такого рішення, «якщо він серйозно постане на порядку денному» ЄС.

Трикутник спільних інтересів

МИНУЛОЇ суботи і неділі в Ісламській Республіці Іран (ІРІ) на запрошення міністра закордонних справ Алі Акбара Велаяті перебувала з офіційним візитом урядова делегація України, очолювана міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком.

Цікаво, що перша тристороння зустріч з питань економічного співробітництва відбулася з ініціативи Президента Туркменистану Сапармурата Ніязова, який висунув цю ідею під час офіційного візиту до Києва у січні. Щоправда, ініціювавши подібне тристороннє співробітництво, Туркменистан реалізував задум, вже зорганізувавши одну таку зустріч — з представниками Вірменії. І от нині й Україна включилася у цю, без сумніву, потрібну для нашої держави діяльність.

А про важливість візиту свідчив склад української делегації, куди увійшли перші особи провідних галузей промисловості, паливно-енергетичного комплексу, банків, багатьох відомств.

Сторони підписали в Тегерані меморандум про тристороннє співробітництво між Україною, ІРІ та Туркменистаном. Зокрема, ІРІ та Туркменистан заявили про свою готовність здійснювати поставки енергоносіїв в Україну в обмін на експорт товарів і послуг і реалізувати взаємовигідні спільні проекти на основі будь-яких форм розрахунку.

А їх існує немало. Скажімо, Україна могла б розраховуватися за туркменський газ поставками міндобрив в ІРІ. Або ж — беручи участь у спорудженні газопроводу Туркменистан - Іран - Туреччина - Європа, вкладаючи не «живі» гроші, а забезпечуючи будову висококваліфікованими фахівцями, обладнанням та матеріалами.

Безумовно, проблем тут виникне безліч, але над ними повинні попрацювати спеціалісти. Про це, до речі, говорив після візиту на брифінгу міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, який повідомив, що з Іраном ми уклали 34 угоди в різноманітних галузях, які коли й працюють, то далеко не так, як хотілося б.

На запитання кореспондента «ГУ» чи не чекає така ж доля й останню, пан Удовенко не без гіркоти погодився, що й такий варіант можливий, бо все у наших руках. Адже ж не спрацювали п'ять угод з ІРІ щодо співробітництва в галузі постачання нафти і її переробки, хоч наші проблеми з цим видом енергоносіїв чи не найбільші з тих, які маємо. Але..., то уряд змінився, то міністри мають якусь іншу точку зору на це питання. В результаті потрібні Україні угоди не реалізувалися.

Коментар

На запитання журналістів чи не можуть стати такі «проколи» зовнішньоекономічного відомства України причиною, скажімо, злиття його із зовнішньополітичним, пан Удовенко відповів, що ні, бо обсяги роботи такі величезні, що нею має займатися окрема служба. Та й для іміджу держави вона необхідна...

Правда, що додалося до іміджу у цьому випадку?..

Ну що ж політики свою справу зробили: знайдено нову, цікаву форму роботи, здається, навіть форма розрахунків намічена. Цього разу традиційно негативний трикутник став трикутником спільних інтересів.

Нині справа за конкретними виконавцями. Чи зумією вони наповнити його конкретним змістом, чи підписаний нині меморандум залишиться однією, 35 угодою, яка не працюватиме?

Валентина ПИСАНСЬКА.

IV. Тільки разом

ЯК ВІДОМО, віце-прем'єр-міністр України Євген Марчук і заступник голови уряду Російської Федерації Олексій Большаков підписали в Харкові Угоду про співробітництво прикордонних областей України і Росії.

Угода передбачає проведення заходів на розширення економічних і гуманітарних зв'язків між прикордонними регіонами України й Росії. Сторони домовилися, зокрема, вживати заходів для ліквідації в рамках чинного законодавства всіляких чиновницьких перешкод, які заважають нормальним відносинам між мешканцями сусідніх областей і навіть сусідніх сіл, вільному переміщенню товарів, виготовлених за рахунок місцевих ресурсів і призначених для споживання чи використання на їх територіях.

Причому йдеться не про торгівлю брилями чи матрьошками, а про взаємовигідне економічне співтовариство.

Угодою також передбачається спрощення процедур прикордонного, митного, імміграційного та інших видів контролю громадянам, які постійно мешкають на територіях прикордонних областей; співробітництво в науці, культурі, охороні здоров'я, між правоохоронними органами.

Однак, незважаючи на, здавалося б, обнадійливі перспективи, механізму реалізації цієї угоди поки що не знайдено. Євген Марчук підтвердив, що вона має загальний характер. Реалізація її формул залежатиме від тих конкретних механізмів, які мають запропонувати в плані законодавчої ініціативи керівники прикордонних областей України та Росії.

На думку спостерігачів за україно-російським переговорним процесом про прикордонне співробітництво, ця угода не принесе особливих зрушень, перш за все економічних. Адже потенціал прикордонних областей України і Росії такий значний і взаємозв'язаний, що прикордонні рамки для нього занадто тісні.

Зрозуміло: подолати економічну кризу Україна, Росія та інші колишні республіки Союзу зможуть тільки спільними зусиллями, якщо вони будуть спрямовані на взаємовигідне співробітництво, інтеграцію та непорушення державного суверенітету. Тому угода про прикордонне співробітництво — лише перехідний місток для великомасштабного і взаємовигідного договору про співробітництво між Україною і Російською Федерацією.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ЩЕ ОДНЕ КИТАЙСЬКЕ ДИВО

Серед багатьох національних мистецтв, якими багатий Китай, одне з найвідоміших — Пекінська опера. Виникла вона в кінці XVIII століття і нині відома не лише в Китаї, а й за кордоном. Як і Велика китайська стіна, Пекінська опера — своєрідна візитна картка Китаю. Адже вона увібрала в себе велику історичну спадщину стародавньої східної цивілізації. Стиль виконавців насичений національним колоритом і поєднує в собі драматургію, хореографію, музику. Тому всі, хто прибуває в Китай, мріє відвідати Пекінську оперу.

А недавно Пекінська опера стала подією в мистецькому житті Києва. Вечір, присвячений їй, організувало товариство «Далекий Схід» за сприяння посольства Китайської Народної Республіки в Україні.

Перший секретар посольства КНР Лі Іньцзе, який теж був серед гостей, зауважив, що за три останні роки культурні зв'язки Китаю та України набули значного розвитку. Зокрема, успішно реалізується план культурних обмінів. Торік, наприклад, у Китаї гастролював Полтавський театр ляльок, а акторська трупа провінції Хуанмей брала участь у третьому Міжнародному фестивалі театральних колективів «Сузір'я» в Україні.

Незабаром посольство Китаю планує провести виставку-продаж китайського декоративно-вжиткового мистецтва в «Українському домі» в Києві. А восени в Пекіні відбудеться фестиваль мистецтва та культури України, у якому візьмуть участь провідні художні колективи України.

Олександр КИРИЛКІН.

На фото: грим царя мавп із вистави «Сполох у небесному палаці».

ДОСВІД НА ВАГУ ЗОЛОТА. АЛЕ БЕЗПЛАТНИЙ

Представляємо міжнародні фонди

НОВІ ДЕРЖАВИ, що постали на карті колишнього СРСР, досі перебувають на роздоріжжі: Схід — Захід. Як свідчить дослідження соціологічного центру «Демократичні ініціативи», молодь воліє, аби Україна якнайскоріше інтегрувалася у Західний світ (маючи на увазі, передусім, промислово розвинені країни) — 53 відсотки опитаних. Старше покоління віддає перевагу контактам з колишніми республіками СРСР та країнами — членами Варшавського договору — 47 відсотків.

Звичайно, хотілося б одним махом перестрибнути Рубікон і стати багатою, розвиненою країною з міцними демократичними традиціями. Але штучне перенесення західних реалій на наш грунт, як свідчить практика, не завжди себе виправдовує. Частіше у пригоді стає досвід саме постсоціалістичних європейських країн, які, до речі, у своїй переважній більшості слов'янські, отож мають схожий менталітет.

На контакти між інтелектуальними елітами цих країн і спрямована програма «Схід-Схід», розроблена Міжнародним фондом «Відродження».

— Обмін по лінії Схід-Захід часто підтримується західними урядами, — вважає засновник фонду Джордж Сорос. — Натомість контакти по лінії Схід-Схід здебільшого не знаходять спонсорської підтримки. Тому ми й розробили відповідну програму, спрямовану на систематичне спілкування через мережу фундації. Вона максимально сприяє обміною творчими ідеями і практичним досвідом між країнами Центральної та Східної Європи, охоплює проблеми освіти, громадянського суспільства, прав меншин, економіки, місцевого самоврядування, засобів масової інформації, культури й мистецтва.

— Торік більш як 150 науковців, політиків, журналістів, студентів з України брали участь у міжнародних семінарах, літніх школах, дістали можливість навчатися за кордоном завдяки програмі «Схід-Схід», — розповідає координатор програми Наталя Карбовська. — Такі ж акції організовували й в Україні. Реалізуючи свою програму, спираємося передовсім на конкретні установи, що виступають як ініціатори і виконавці. Досить часто стажування чи участь у закордонних конференціях спонукають українських фахівців організовувати такі ж семінари.

Скажімо, центр «Демократичні ініціативи» протягом минулого року організовував стажування українських журналістів у Польщі та польських — в Україні. А нещодавно Київ відвідала група журналістів з Білорусі.

Білоруські журналісти пообіцяли, що візьмуть за взірець київське стажування, щоб на такому ж професійному рівні приймати іноземних колег. А своїх українських колег запросили до Мінська на травневі парламентські вибори.

Отож такі контакти вигідні усім зацікавленим сторонам. А програма «Схід-Схід» відкрита для ідей та пропозицій щодо співпраці.

Ірина ФІЛІПЧУК.

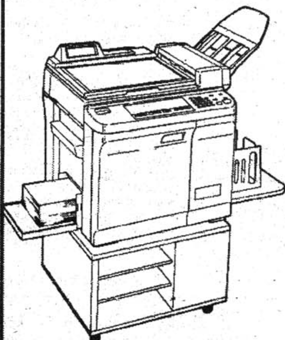
На знімку: засновник фундації Джордж Сорос.

Легко, как на ксероксе, производительно, как в типографии!

RISO

Ризограф-

современная офисная множительная техника

- высокая производительность и надежность
- скорость печати - до 130 копий в минуту
- низкая себестоимость копий
- неприхотливость к бумаге (46-210 г/кв.м)
- отличное качество - 400 точек./дюйм
- многоцветная печать - 10 цветов
- формат А6-А3
- низкий расход энергии - 300-350 Вт
- абсолютная экологическая чистота
- удивительная простота обслуживания

Наши партнёры в Украине:

Киев (044)	**Харьков (044)**	**Днепропетровск**	**Запорожье(0612)**
224-66-08	40-81-01	(0562)	34-85-27
244-58-62	40-56-19	67-90-68	65-64-52
417-55-66	**Кировоград**	45-92-06	**Полтава**
Одесса (0482)	(0522)22-64-11	**Никополь**	(0532)18-31-81
63-74-55	**Луганск (0642)**	(05662)2-37-60	**Ивано-Франковск**
20-03-74	53-25-41	**Львов(0322)**	(03422)4-41-02
Донецк(0622)	**Херсон(0552)**	74-30-27	**Николаев (0512)**
35-87-83	51-18-46	35-12-66	35-00-13
91-92-61	**Луцк(03322)**	**Ужгород**	**Сумы(0542)**
Дружковка	4-00-65	(03122)3-93-88	33-10-62
(06267)	**Ровно(0362)**	**Винница**	**Симферополь(0652)**
44-614	26-94-79	(0432)35-35-20	25-51-38

Представительство RISO (Deutschland) Gmbh:
г.Киев, ул.Мельникова, 36/1 тел./факс: (044)211-45-64

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК АКЦІЙ

АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ВІДКРИТОГО ТИПУ «УКРФІНКОМ»

І. Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Укрфінком» оголошує підписку на акції.

Предмет та цілі діяльності: здійснення посередницької діяльності в організації обігу цінних паперів, сприяння розвитку в країні ринкових відносин, формування ринку цінних паперів. Товариство створюється на невизначний термін.

Розмір Статутного фонду, що передбачається, становить 1 000 000 000 (один мільярд) карбованців та формується за рахунок грошових та майнових внесків Засновників.

Назва банку та номер розрахункового рахунку: АО Укрінбанк, м.Київ, р/р 12467567 МФО 300142.

Склад засновників: громадяни України.

ІІ. Дані про емісію цінних паперів.

Рішення про випуск акцій АТ «Укрфінком» було прийнято зборами засновників 10 березня 1995 (протокол № 1 від 10.03.1995 р.).

Плановий обсяг емісії складає 1 000 000 000 (один мільярд) карбованців.

В обіг випускається 2 000 000 акцій, з яких 1 800 000 є прості іменні, а 200 000 акцій є іменні привілейовані. Номінальна вартість акцій 500 карбованців.

Продаж акцій здійснюється за їх номінальною вартістю пакетами по 2 000 штук, 10 % придбаних акцій є привілейовані.

Привілейовані акції є голосуючими, мають фіксований процент дивідендів, що визначається Загальними зборами акціонерів і залишається незмінним протягом одного року. Дивіденд по вказаних акціях складає 500 % річних і виплачується щомісячно. Акції розповсюджуються шляхом підписки з попередньою передплатою 40 % їх вартості.

Привілейовані акції випускаються серією: ПА №№ 000001- 200000, прості акції — серією №№ 0000001-1800000.

Засновники Товариства мають переважне право для придбання акцій і викуповують 1 500 000 акцій.

Підписка проводиться за адресою: Україна, 252123 м.Київ-123, вул. Дегтярівська, 49-А, тел.446-84-82.

Якщо підписка на акції перевищить розмір Статутного фонду, Засновники можуть відхиляти зайву підписку. Особам, які підписалися на акції, повертаються внесені ними суми не пізніше ніж через 30 днів.

ІІІ. Права акціонерів.

Власник акції має право на частку прибутку акціонерного Товариства (дивіденди), право на участь в управлінні Товариством (голосування на Загальних зборах акціонерів здійснюється за принципом: одна акція — один голос), право одержувати інформацію про діяльність Товариства, переважне право на придбання акцій при новій емісії.

Початок підписки 25 квітня 1995 року, закінчення підписки на акції 30 квітня 1995 року.

"ДОКА"
в Украине,
в Киеве:
- оборудование минихлебопекарен, пиццерии,
- линии по производству хрустящего картофеля

тел./факс 229-89-87,
тел. 220-53-39

МЫ БЛИЖЕ, ЧЕМ ШВЕЙЦАРИЯ!

PAREX BANK

СПРАВКИ О ТЕКУЩИХ КУРСАХ тел. 213534
КОДИРОВАННЫЕ СЧЕТА тел. 210779
НАЛИЧНАЯ ВАЛЮТА ЗА БЕЗНАЛИЧНУЮ тел. 223378
КОНВЕРТАЦИЯ ВСЕХ ВАЛЮТ тел. 213768
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЛАТЕЖНЫЕ КАРТОЧКИ VISA, MASTERCARD тел. 229533

ул. Смилшу 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (3712) 228672, 222289, 22229
Факс: 215201, 222464, 220182

МЕЖДУНАРОДНАЯ **НОВЫЙ МИР** ФИНАНСОВАЯ ГРУППА

- За Ваши безналичные карбованцы и СКВ проплатит контракты в наличной и безналичной формах в рублях и СКВ.
- Примет на свои счета национальные валюты : российскую, белорусскую, молдовскую, казахскую, узбекскую и туркменскую с конвертацией в СКВ, рубли.
- Ведение буферных счетов.
- Бартерные и таможенные услуги в России.
- ВТК до 90% на руки.

РАЗУМНЫЕ КОМИССИОННЫЕ.
КОНФИДЕНЦИАЛЬНО, ЮРИДИЧЕСКИ БЕЗУПРЕЧНО.

Тел./факс (095)148-22-16, 148-57-24, (0572)15-78-13

Производственная фирма изготовит из полиэтилена: пленку рукавную шириной до 1500 мм, пакеты хозяйственные, обложки для тетрадей, мешки и вкладыши транспортные, пробку винную, коньячную, шампанскую, крышку на стеклобанки емкостью 0,5 — 3 л.

г.Рубежное Луганской обл., ул. Ленина, 4.
Научно-производственное коммерческое предприятие «БКФ»:
(06453) 5-21-61, 7-68-57, 5-14-71; тел./факс 7-63-85.

Київське медичне училище № 4
27 квітня та 25 травня о 15.00 проводить
ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ.
Адреса:
Київ, вул. Братіславська, 5.

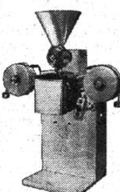
ВЕРКОН **Київський верстатобудівний концерн**

виготовляє і реалізує:

Перші вітчизняні фасувально-пакувальні автомати й комплекси для сипучих і гранульованих продуктів харчової, хімічної, біомедичної промисловості.
5 модифікацій дозування від 25 г до 1000 г.

А також:

Універсальні токарні і фрезерувальні верстати; 3-кулачкові патрони, затискні гідроциліндри, відцентрові водяні й стічно-масні насоси, корморізки, лобзики механічні.

Висока якість, помірні ціни, гарантований сервіс.

Україна,
252062, Київ-62, пр.Перемоги, 67.
Телефони: (044) 442-83-98, 442-60-55, 442-82-60, 442-72-36.
Факс (044) 443-79-86.

КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ
оптом и мелким оптом со складов в Киеве:

конфеты, печенье, вафли, карамель, шоколад, батончики, холодок, жвачки...

Тел./факс (044) 290-02-03.

Официальное представительство
СУКРЕМЕЛЬСКОГО ЧУГУНОЛИТЕЙНОГО ЗАВОДА
в Украине КРОНТИФ-КИЕВ

ПРОДАЕТ
трубы канализационные: полиэтиленовые и чугунные, ЧК-50, ЧК-100, и фасонные части к ним

Телефон:
(044) 452-27-97
Факс:
(044) 452-28-29

Як шукати вітра в полі

ВІДОМА всьому СНД здравниця Хмільник — не село: і міліція є, і Державтоінспекція. Та що з того, коли...

Не думав не гадав інвалід війни Ф. А. Синчук, що з ним, професійним водієм, може статися така біда. Коли з дружиною, вчителькою-пенсіонеркою, повертався з села Чернятин до себе, неподалік Хмільника, на перехресть о 21-й годині 30 хвилин на великій швидкості, засліплюючи яскравим світлом, виїхали «Жигулі». Мить — і «Запорожець» став. Не встиг Федір Андрійович отямитись, як легковик ударив у передню частину його інвалідської машини, яку відкинуло на два метри праворуч. Від сильного удару вилетіло переднє скло, зірвався багажник і з нього багаж. Не будемо перераховувати всі пошкодження, заподіяні п'яним лихачем з Молдови. Але звернімося до експертного висновку № 50-94 від 18 жовтня 1994 року (аварія сталася 8 вересня 1994 р.), зробленого через сорок днів. Виходячи з оцінки вінницького експерта Ю. Кухаренка, «Запорожець» ремонтувати майже неможливо.

Зауважимо, інвалід війни та його дружина зазнали не лише матеріальних збитків, а й значних тілесних травм. Марія Сидорівна потрапила до лікарні зі струсом мозку та іншими травмами. Федір Андрійович з розбитою головою, тріщиною в ребрі, покаліченими колінами ледве виліз з автомобіля. Водночас з «Жигулів» вийшли троє напідпитку. Розмовляти з п'яними та ще й коли довкола жодної живої душі, інвалід не наважився. Майже через дві години приїхав інспектор ДАІ В. Г. Бевз з кількома хлопцями в цивільному, які за вказівкою Василя Григоровича заміряли місце аварії. Потім інспектор ДАІ наказав дихати в целофанові мішки інваліду й водієві «Жигулів» Олександрові Дмитровичу Гирі. Приклавши до мішечків скляні трубки, інспектор сказав:

— Бачите: ця посиніла, а інша — зовсім біла. При цьому шофер-молдованин грюкнув дверцятами машини і пішов. Склавши протокол, інспектор повернув Синчуку документи. Згодом водій «Жигулів» зі своїми друзями, як стверджує потерпілий інвалід, довго й голосно розмовляли в автомобілі міліції з автоінспектором. І вийшли звідтіля веселі й радісні. Інспектор ДАІ поїхав.

Вранці приїхала вантажівка — забрати «Запорожця».

— Старший віком з пасажирів «Жигулів», — зауважує потерпілий інвалід, мовив: «Діду! Виклич комісію, нехай оцінить. Ми гроші вишлемо».

І розпочалися поневіряння Ф. А. Синчука в Хмільницькому міськрайвідділі міліції. Спочатку інваліда відмовлялися і слухати. Інспектор Василь Бевз на три дні зник з Хмільника. Трохи окригавши, інвалід почав звертатися до вищих інстанцій. Після чого з ним почали розмовляти на місцевому діалекті. Що це означає? А от що.

— Якби стався смертельний випадок, — зауважує інспектор В. Бевз, — то я затримав би водія-молдованина, а «Жигулі» поставив би на штрафний майданчик, а так вони — з іншої держави...

Отож виходить, як у тій народній приказці: шукай вітра в полі.

У місцевій міліції твердять, що немає коштів розслідувати дану справу. А от чого інспектор ДАІ відпустив п'яного водія Гирю, залишається загадкою. Начальник Вінницького обласного ДАІ згодом визнав, що вини Федора Андрійовича Синчука немає. То чия ж вина? І хто відшкодує збитки, заподіяні інваліду війни?

Олександр САКУРА.

Спорт

У «Дніпрі» можливі зміни

Ця інформація з'явилася в німецьких газетах. Бернд Штанге, колишній тренер збірної НДР, може стати тренером дніпропетровського «Дніпра». 47-річний фахівець нібито вирушив в Україну, щоб провести переговори з керівництвом «Дніпра». Штанге, який чудово розмовляє російською, останнім часом був спортивним директором команди другої бундесліги «Герта» (Берлін). У період з 1984 по 1988 він керував збірною колишньої НДР, а півсезону 1993 року очолював ФК «Лейпциг», який тоді виступав у першій бундеслізі.

***

Першість країни з футболу. Третя ліга. 25-й тур. Таврія — Авангард (Жидачів) — 0:0, Дністровець —ФК ЛАЗ — 2:0, Металург — Хутровик — 1:2, Шахтар (Горлівка) — Сула — 1:0, Оскол — Вагонобудівник — 2:0, Шахтар (Стаханов) — ЦСКА — 2:2, Авангард (Ровеньки) — Система-Борекс — 2:0.

ЖУРНАЛІСТИ-АВТОМОБІЛІСТИ, НА СТАРТ

На початку травня в Рівному відбудуться перші автомобільні змагання журналістів України «Весна — 95». Розповідає відповідальний секретар Рівненської обласної організації СЖУ, голова оргкомітету Степан Родич:

— Як можна найоперативніше виконати редакційне завдання? Звісно, за умови, якщо у твоїх руках авто, тому «моторизованих» журналістів стає щороку більше — нині в Україні таких налічується майже 700 чоловік.

— А хто з них найспритніший водій? Ось на це запитання мають дати відповідь змагання, організаторами яких є Спілка журналістів України.

— Як це має виглядати «у натурі»?

— До участі запрошено по одному екіпажу — водія і штурмана — з кожної області. Київ та Рівне (організатор) можуть делегувати по п'ять екіпажів. За кермом має бути обов'язково журналіст. Транспортні засоби, у залежності від потужності двигуна, буде поділено на п'ять класів. Адже не можуть змагатися в однаковій «ваговій категорії» «Таврія» і «Лада».

У програмі змагань — «фігурне» водіння і автопробіг за легендою від Рівного до старовинного міста Дубна (багато що залежатиме від уміння штурмана орієнтуватися на карті).

Призовий фонд змагань — 100 мільйонів карбованців. Учасники будуть забезпечені безплатним харчуванням, житимуть у санаторії «Червона калина».

— Куди звертатися бажаючим помірятися силами?

— У Києві — до Спілки журналістів (тел. 225-00-05). У Рівному за тел. (0362) 26-17-67. Заявки приймаються до 20 квітня.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

Реклама

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТРЕТЮ ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Фірмове найменування: акціонерний комерційний банк «Юнекс».

Місце знаходження: 252070, Київ, вул. Почайнинська, 38/44.

Дата заснування: 3 грудня 1993 року.

Мета діяльності: забезпечення комплексного кредитного, розрахункового, касового обслуговування підприємств, установ і організацій усіх форм власності.

Керівники банку: голова правління — Кушнірук Борис Борисович;

Головний бухгалтер — Георгіца Тетяна Олександрівна

Б. ОПИС ДІЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ «ЮНЕКСБАНКУ»

Акціонерний комерційний банк «Юнекс», який є правонаступником акціонерно-комерційного «Транскредобанку», зареєстровано в Національному банку України 15 лютого 1995 року за реєстраційним номером 216.

За час існування банку:

отримано дозвіл Міністерства фінансів України за номером 276 на здійснення діяльності з випуску й обігу цінних паперів;

отримано ліцензію Національного банку України за номером 89, на роботу з валютами країн СНД;

отримано дозвіл Міністерства фінансів України за номером 88 на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії;

зареєстровано випуск 804.200 (вісімсот чотирьох тисяч двохсот) простих іменних акцій банку номінальною вартістю 100.000 (сто тисяч) українських карбованців за одну. Загальна номінальна вартість: 80.420.000.000 (вісімдесят мільярдів чотириста двадцять мільйонів) українських карбованців (у розмірі статутного фонду) за реєстраційним номером 71/1/95.

В. ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ «ЮНЕКСБАНКУ»

На загальних зборах акціонерів «Юнексбанку» від 4 березня 1995 року (Протокол № 1) прийнято рішення про третю емісію цінних паперів. Вирішено довести статутний фонд до 160.840.000.000 (ста шістдесяти мільярдів восьмисот сорока мільйонів) українських карбованців. Збільшення статутного фонду банку планується провести шляхом випуску **804.200 (восьмисот чотирьох тисяч двохсот) простих іменних акцій номінальною вартістю 100.000 (сто тисяч) українських карбованців кожна. Загальна номінальна вартість: 80.420.000.000 (вісімдесят мільярдів чотириста двадцять мільйонів) українських карбованців із розповсюдженням акцій за відкритою передплатою. Початок передплати на акції — 20 травня 1995 року, закінчення — 20 листопада 1995 року.**

Місце передплати — Київ, вул. Почайнинська, 38/44.

Г. ЧИННИКИ РИЗИКУ

У разі прийняття рішення про придбання акцій «Юнексбанку» треба врахувати чинники ризику, які можуть впливати на його діяльність:

погіршення загальноекономічної ситуації в Україні;

нестабільність податкового законодавства;

непослідовність рішень органів влади й управління щодо діяльності комерційних банків;

відсутність узгодженої державної програми розвитку економіки України, порядку введення національної валюти;

інші обставини непередбачені в умовах політичної та економічної кризи.

Річний звіт
про загальні підсумки роботи за 1994 рік

Статутний фонд банку за минулий рік збільшився більше як у 20 разів і досяг станом на 1 січня 1995 року — 80 420 000 000 (вісімдесят мільярдів чотириста двадцять мільйонів) українських карбованців.

За 1994 фінансовий рік:

отримано дозвіл Міністерства фінансів України за № 276 на здійснення діяльності з випуску й обігу цінних паперів;

отримано ліцензію Національного банку України за № 89 на роботу з валютами країн СНД;

отримано дозвіл Міністерства фінансів України за № 88 на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії;

створено філію Банку в Миколаєві, завершується діяльність з реєстрації філій в Кременчуці та Кривому Розі;

загальна сума доходу, одержаного банком протягом 1994 року, складає 170186 млн українських карбованців;

було проведено дві емісії.

Першу емісію цінних паперів проведено у травні 1994 року. Було випущено 400 000 (чотириста тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 000 (десять тисяч) українських карбованців кожна. Усі акції розподілено між акціонерами банку. Отримано свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів за № 230/1/94 від 9 червня 1994 року.

Розмір першої емісії — чотири мільярди українських карбованців.

Другу емісію цінних паперів проведено в період із 26 серпня по 7 грудня 1994 року в порядку, який розроблено правлінням банку. Було випущено 804 200 (вісімсот чотири тисячі двісті) простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 (сто тисяч) українських карбованців кожна, що на 18 200 (вісімнадцять тисяч двісті) простих іменних акцій перевищило кількість акцій, на які було оголошено передплату.

Отримано свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів за № 71/1/95 від 22 лютого 1995 року.

Розмір другої емісії — вісімдесят мільярдів чотириста двадцять мільйонів карбованців.

Аудитором проведено перевірку фінансово-господарської діяльності банку за період з 17 грудня 1993 року по 31 грудня 1994 року, про що складено аудиторський висновок від 10 лютого 1995 року.

**Баланс банку
станом на 1 січня 1995 року**

Актив	
1. Каса	457
2. Кошти на кореспондентському рахунку	19323
3. Надані кредити	247986
в т. ч. іншим комерційним банкам	80100
4. Відвернені кошти за рахунок прибутку	9982
5. Інші активи	23995
Всього	301743
Пасив	
1. Статутний фонд	80 420
2. Резервний фонд	354
3. Прибуток	9982
4. Інші пасиви	210987
Всього	301743

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 521439.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311069.